THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GRUODIS – DECEMBER 10, 1987 Nr. 240

„LKB Kronika" Nr. 73

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

„Konfliktas gimtadienio dieną"

A. Svirbutavičiūtės straipsnio komentaras

Šių metų „Jaunimo gretose" 1-me ir 11-me numeriuose su rimtu dėmesiu netgi smulkmeniškai buvo gilinamasi į lietuviškųjų pankų vidaus pasaulį – nuo spalvotų šukuosenų ir kniedžių prismaigstytų striukių iki jų filosofavimų ir receptų, kaip apsisvaiginti pigesne už degtinę „chemija". Štai, atseit, globalinė visuomeninė problema! Ir iš kur? Ir kodėl jie taip?! O ar nors viena žinutė spaudoje paminėjo, kad Lietuvoje yra tūkstančiai katalikų jaunuolių, kurie gyvena pozityviais idealais, moka linksmintis be degtinės, brangina straipsnyje paminėtas liaudies dainas, domisi tautos kultūriniu palikimu ir jį saugo, sugeba skaisčiai mylėti ir kurti darnias, laimingas šeimas? Ar pasidomėjo bent vienas sociologas, bent vienas oficialus leidinys, iš kur jiems tai, kokie pradai žmonėse tokias savybes išugdo, kai aplinka yra atvirai amorali, priešiška? Ne, kur ten, – toli mums iki pankų, o jeigu mumis kas ir susidomės, tai nebent KGB ar panašaus reido dalyviai... Žinoma, mes netrokštame valdiškų pagyrimų – ne dėl jų, o dėl Dievo taip gyvename.

O tačiau jau seniai pastebėjome iškalbingų požiūrių nevienodumą – užrašytas ant sienos svetimakalbis keiksmažodis metų metais puikuojasi centrinėje gatvėje, ir niekam akių nebado, o teužrašo tik kas „Laisvę tikėjimui! Laisvę politiniams kaliniams!" Tą pačią naktį ne tai (sic!) kad tinkas, plytos bus nugremžtos... Dėl šių akivaizdžių traktavimo skirtumų tenka pripažinti: teisūs Gražuliai savo pareiškime rašydami (kuo taip piktinasi korespondentė), kad „tikintieji persekiojami", „terorizuojami", „kur sąžinės laisvė?" Ir neveltui, matyt, tiek nerimo autorės apklausinėjamos mokinukės akyse, kurį Svirbutavičiūtė sakosi pastebėjusi. Straipsnį Svirbutavičiūtė užbaigia ateistinei pedagogikai labai būdingu pagyrimu berniukui, kuris: „Vyras, mat – močiutės įkalbinėjamas eiti į bažnyčią – čiukšt ir pro langą iššoka". Ir toliau: „Vaikai renkasi kelią. Tegu renkasi savarankiškai. Leiskite jiems pasirinkti tiesų, be klystkelių".

Taip, korespondente, jūsų aprašyti vaikai pasirinko kelią – kaip pati pastebėjote – be alkoholio, su lietuviška daina, tėvų priežiūroje. Ir Jums, ir reido dalyviams jisai pasirodė nelygus, su klystkeliais. Siūlote rinktis kitokį. Tiktai abejotinas tiesumas to kelio – „čiukšt ir pro langą" – kurį lengvabūdiškai patariate. O jeigu jau pradėjome kalbėti apie kelius, tai leiskite užbaigti puikaus Tengizo Abuladžės filmo „Atgaila" paskutiniu kadru. Prisimenate – prie herojės priklibikščiuoja senutė ir klausia, ar šis kelias veda į šventovę. Jai atsakoma, kad tai šventovę sugriovusio diktatoriaus vardo gatvė ir į jokią šventovę ji nebeveda. Senutė nustemba: „Tai kam apskritai reikalingas toks kelias, kuris neveda į šventovę?!"

(Pabaiga)

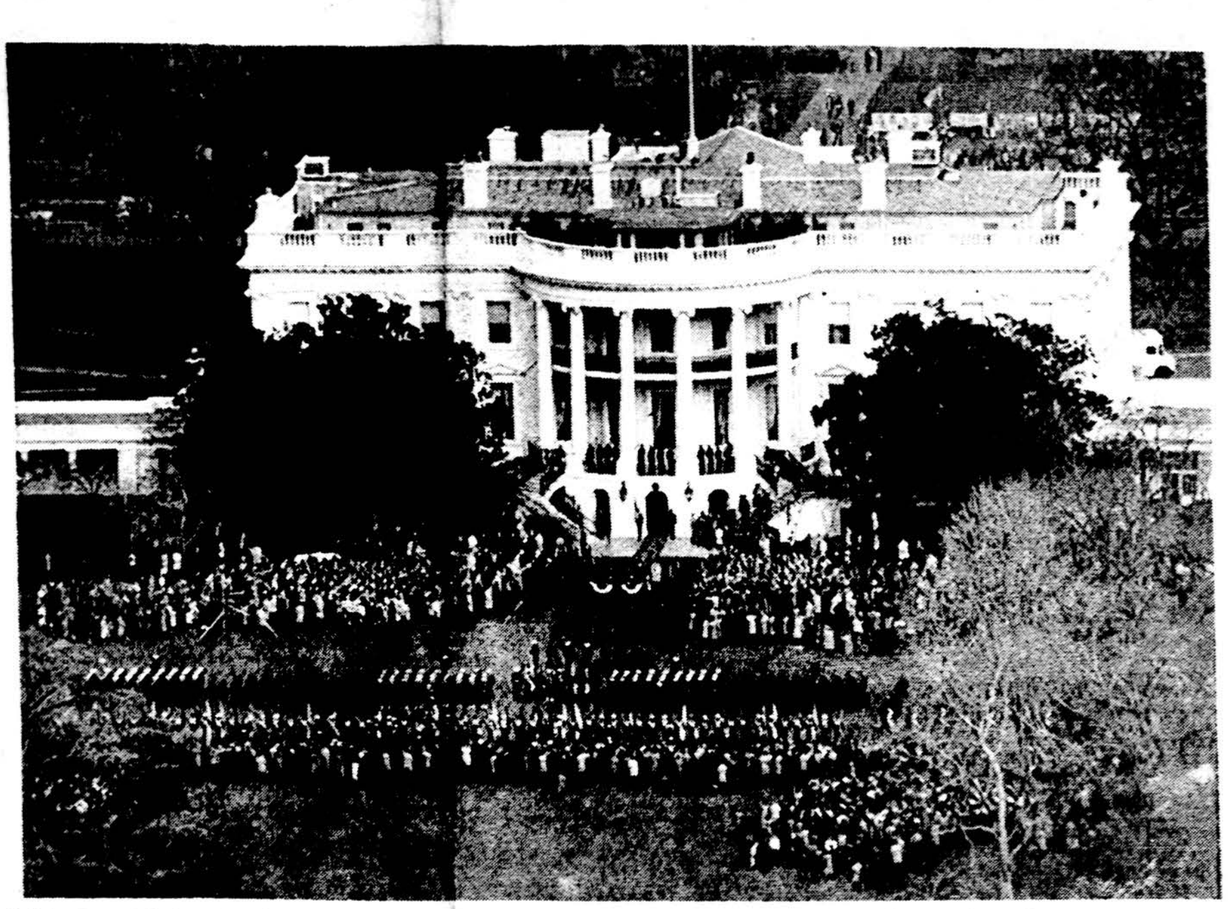

Baltųjų rūmų pietinėje pusėje, aikštėje, buvo sutiktas Sovietų Sąjungos galva Michail Gorbačiovas su 21 šūviu, kaip sutinkami oficialūs valstybių vadai. Ši nuotrauka daryta nuo Washingtono paminklo viršaus.

Pasirašyta Amerikos – Sovietų nusiginklavimo sutartis

Washingtonas. Nevengiant lakių gražbylistės žodžių apie naują taikos erą ir susipratimą, JAV prezidentas R. Reaganas ir Sovietų Sąjungos vadas pasirašė antradienį, gruodžio 8 d., pirmąją sutartį sumažinti abiejų kraštų ginklų arsenalą.

Šia sutartimi yra eliminuojama 3,800 branduolinių raketų, kurios priklauso vidutinio nuotolio ir trumpesniųjų distancijų sričiai. Sutartis pasirašyta Baltųjų rūmų salėje stebint abiejų kraštų delegacijoms, kabineto nariams ir užsienio diplomatams. Abu vadai savo pasirašymo susitarimo kalbose išreiškė norą toliau bendradarbiauti, plėsti tampresnius ryšius tarp abiejų kraštų ir pradėti derybas ilgųjų distancijų raketų sumažinimui ir konvencionalinių pajėgų sulyginimui.

Griežtos patikrinimo sąlygos

Ši sutartis žymi, jog pirmą kartą didžiosios valstybės sutarė sunaikinti vienos klasės visus ginklus. Pasirašyta sutartis reikalauja sunaikinti raketų inventorių, kurių nuotoliai yra nuo 300 iki 3,600 mylių. Dokumente yra nustatytos labai griežtos patikrinimo sąlygos istorijoje, kurios leidžia Amerikos ir sovietų inspektoriams kiekvienos valstybės teritorijoje tikrinti raketas ir ar yra laikomasi sutartų sąlygų.

Pasirašant sutartį, prezidentas Reaganas pasakė, jog „neįmanoma vizija tapo realybe", kuri po 6 metų derybų buvo pasiekta. Gorbačiovas, pasirašydamas, tvirtino, jog tai yra „svarbus įvykis visai žmonijai", bet jis pridėjo, kad gal būt dar yra per anksti dėti laurus ant savo pečių, reikia dar eiti ir prie kitų reikalų.

Reaganas: „Aš visada jaučiau, kad mūsų žmonės turėjo būti geresni draugai daug seniau".

Gorbačiovas: „Mes taip pat norime rimčiausio dialogo ir kitais Sovietų – Amerikiečių santykių reikalais".

Esą svarbu ir toliau tartis

Po pasirašymo iškilmių, abu vadai kalbėjo televizijoje Amerikos ir Sovietų Sąjungos žmonėms, pareikšdami optimizmą, kad bus nugalėti ir dabar esantys skirtumai tarp abiejų kraštų. Reaganas pasakė: „Mes kuriame istoriją", cituodamas Tolstojų. Gorbačiovas pranašavo, kad INF sutartis bus ilgai atsimenama žmonijos, kuri gyvens be karo. Bet jis tuoj priminė, kad dabar reikalinga susitarti ilgųjų distancijų ginklų, cheminių ginklų ir konvencionalini jėgų sumažinimu.

Sutartis turi du svarbiausius principus: raketų patikrinimą vietoje ir asimetrinį ginklų mažinimą, kuris galutinėje išvadoje turi būti lygus tam pačiam skaičiui abiejose pusėse.

Prezidento draugiškumas

Pasitarimai tuojau pat buvo vedami apie konkrečius reikalus. Abu vadai Oval įstaigoje tuoj surado būdą atvirai kalbėtis. Prezidentas pasakė Gorbačiovui: „Mano vardas yra Ron" ir Gorbačiovas atsakė: „Mano yra Michail". „Kai mes tariamės privačioje sesijoje, mes galime vienas kitą vadinti vardais", pasakė prezidentas.

Amerikos ir Sovietų oficialios delegacijos tuoj pasidalino į dvi darbo grupes: viena pradėjo diskutuoti ginklų kontrolės problemas, o kita žmogaus teisių ir regioninių konfliktų klausimus. Reaganas pastebėjo, kad „dabar turime pereiti nuo prieštaravimų į bendradarbiavimą".

IBF sutartis šiuo metu siunčiama į Senatą jos ratifikavimui.

Aiškus pranešimas amerikiečiams ir rusams

Gorbačiovas – sovietų diktatorius

Maskva. – Jei kas dar turi abejonių, neaiškumų ar kokių nors iliuzijų ko siekia Gorbačiovas ir ko nori dėl Sovietų Sąjungos, nekaltinkime jo, nes jis viską aiškiai pasakė duotame pasikalbėjime televizijai prieš važiuodamas į Ameriką.

Mes skaitome tarsi apsiblausę ir kalbame patys sau apie glasnost, netikėdami, ko Sovietai nori ir ką jie daro, ir manome, kad tai nelies mūsų. Bet kai dalykai pasidaro vėl migloti, prisiminkime Tomo Brokaw interview su Gorbačiovu, kuris buvo perduotas per NBC televizijos tinklą.

Gorbačiovas ten pasirodė pasitikįs savimi, norįs galios ir susitarimo su Vakarais, kurie padėtų atstatyti beveik bankrutuojančią Sovietų Sąjungos ekonomiją po 70 socializmo metų.

Tai reali žinia – Gorbačiovo asmuo ir noras imtis rizikos, priedo dar gražūs pasisakymai už taiką, kurios trokšta visi žmonės, padarė jį populiariu pasaulyje, kad net su jo užrašu „I love Gorby" nešiojami marškiniai ir specialūs ženklai – sagos.

Pamirškite glasnost

Bet jei Vakarai sapnuoja, jog jo planuose įskaitoma ir atviras Sovietų bendruomenės žodis, kad ateitų laisvė ir ji tęstųsi, kad žmonės galėtų laisvai kalbėtis, diskutuoti ir laisvai pasirinkti, tai jau ne Gorbačiovo problema. Tame televizijos pasikalbėjime jo pasisakymas buvo aiškus: Pamirškite visa tai! Gorbačiovas aiškiai davė suprasti, jog jis ne todėl tapo Komunistų partijos generaliniu sekretoriumi, kad būtų skaldomasi partijoje.

Gorbačiovo misijos tikslas labai aiškus: pagerinti, sustiprinti ir apsaugoti Sovietų sistemą Komunistų partijos kontrolėje. Ir jis žinojo, kad tas pasikalbėjimas bus perduotas ne vien tik amerikiečiams, bet ir jo paties žmonėms. Kai jis kalbėjo šiltai amerikiečiams, kad jie vėl taptų sąjungininkais, jis tuo pačiu metu pareiškė rusams, kad neaušta nauja politinės laisvės diena.

Kremliaus gudravimai

Tai buvo sovietų piliečiams gudraus „pasikeitimo" įspėjimas. Nėra revoliuciškos laisvės sovietų masėms. Intelektualams duodama truputį laisvės, sukuriant ką vengrų disidentų rašytojas Miklos Haraszti rašė savo knygoje „Aksominis kalėjimas" arba pirmenybė kalėjime. Pasikalbėjime Gorbačiovas galėjo pasakyti, jog glasnost yra tikras Kremliaus pasikeitimas kontrolės ir tiesos atveju. Kiekvieną kartą jis paniekinamai tai paneigė:

Afganistano klausimu pasakė, kad Sovietų Sąjungos invazija buvo draugiškas gestas savo kaimynui, kuriam grėsė pavojus iš kitur.

Centro Amerikoje Washingtono priekaištai apie Sovietų Sąjungos teikiamą pagalbą Kubai ir Nikaragvai yra tik noras pridengti savo slaptai intervencijai tame regione.

Berlyno sienos panaikinimo reikalu jo atsakymas yra: Ne! Rytų Vokietija turi suvereniteto teisę apsisaugoti save nuo Vakarų Berlyno pavojaus.

Žmogaus teisės, kad leistų Sovietų piliečiams laisvai emigruoti, atsakymas buvo: ne! Mes apsaugojame save nuo „smegenų sumažinimo", kad jų negautų Amerika ir todėl negali būti tokio nonsenso kaip laisva emigracija.

Demokratijos reikalas: jokios kitos partijos, tik komunistų tegalima. Niekas negali veikti be partijos kontrolės, arba, niekas negali norėti, kad būtų daroma kas nors greičiau ar lėčiau, bet tik taip kaip Gorbačiovas nori.

Paskutiniu metu Sovietai sako amerikiečiams tai, ko jie pageidauja. Tai nauja komunikacijos priemonė užliūliuoti savo kitiems tikslams.

Visiška Saugumo kontrolė

Jei Gorbačiovas norės pasirašyti sutartis, amerikiečiai pasirašys, nežiūrint kiek bus laisvės duota sovietų žmonėms, rašo šią savaitę New York Times. Vienas dalykas aišku: jokia diktatūra negali policijos kontroliuoti ir komanduoti karškos mašinos. Kas pažadėta šiandien, rytoj gali būti nevykdoma. Visada reikia atsiminti su kuo turima reikalo.

Gorbačiovas yra įdomiausias sovietų partietis nuo pat Stalino laikų, rodo Times/CBS žmonių balsavimai. Bet kaip Stalinas buvo, taip ir visi kiti Komunistų partijos generaliniai sekretoriai, jei jis dar yra valdžioje, jis yra Sovietų Sąjungos diktatorius. Demokratijai nėra vietos. Jis tą priminė televizijos žiūrovams ir klausytojams to pasikalbėjimo metu, kad to neužmirštų ne tik rusai, bet ir amerikiečiai.

Ukrainoje suimti žmogaus teisių kovotojai

Maskva. Keturi žmogaus teisių kovotojai šį antradienį, kada Washingtone Gorbačiovas pasirašė viešai sutartį, Ukrainoje buvo areštuoti, o kitus septynis įspėjo, kad neorganizuotų žmogaus teisių seminaro, nes tai yra prieš įstatymus.

Keturi buvę politiniai kaliniai buvo suimti Lvovo mieste ir apkaltinti narkomanija. Ukrainiečiai teisių aktyvistai – Viačeslav Černovol, Michail Goring ir Ivan Gell ir armėnas disidentas Paruir Airikyan buvo policijos areštuoti, kai buvo pasiruošę vykti Maskvon į žmogaus teisių seminarą, kuris turi prasidėti šiandien.

Penkių dienų seminarą organizavo Glasnost Spaudos klubas, kuris registruoja žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Jų dienotvarkėje yra socialinės, ekonominės, religijos ir susirinkimų teisės reikalai. Seminaro organizatoriai sako, jog išnuomavo 150 vietų salę, kurioje vyktų posėdžiai, jei KGB jų neišvaikys.

Sovietų Užsienio ministerija turėjo spaudos konferenciją, kurioje puolė Vakarų žurnalistus už aprašymą, ką tik buvusių žydų demonstracijų Vakarų spaudoje. Tam turįs būti padarytas galas.

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Šiandien,** gruodžio dešimtoji, yra oficiali žmogaus teisių diena, kurią mini daugelis pasaulio kraštų ir tarptautinių organizacijų. Minime ją ir mes, pavyzdžiui Toronte, Kanadoje, lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai prie miesto rotušės ruošia demonstracijas, kurių metu ant 2,000 juodų balionų bus išrašyta politinių bei sąžinės kalinių pavardės, kuriems prašoma siųsti laiškus ir Kalėdų sveikinimus, kai juos žmonės suras nukritusius ant žemės.

– **Washingtone** Sveikatos departamentas praneša, kad yra susekta, jog kasmet po bilijoną dolerių būdavo išmokama ne tiems asmenims, kuriems pagalba turėjo būti išmokėta. Dabar bus maždaug sutaupyta apie 800 mil. dol. kasmet Sveikatos pašalpų išdavime.

– **Pearl Harbor** japonų ataka prieš 46 metus, kurioje žuvo 2,400 vyrų, buvo daug kur pasaulyje prisiminta. Tai įvyko 1941m. gruodžio 7 d.

– **Romoje** pagarsėjęs italų vyriškų rūbų siuvėjas Franco Litrico pristatė Grobačiovui 7 eilutes ir paltą, kurių vertė yra 9,000 dol. Tas pats siuvėjas buvo pasiuvęs eilutę Nikitai Chruščiovui, kai jis buvo atvykęs į Jungtines Tautas ir čia nusimovė batą. Litrico klientais buvo buvę prezidentai Kennedy ir Nixonas, Argentinos diktatorius Peronas, Benny Goodman ir John Houston. Sovietų ambasada Italijoje tam siuvėjui pristatė Gorbačiovo išmieras, kuris pasiuvo tas eilutes.

– **Jeruzalėje** Reuterio žinių pranešimu, teismas įsakė atvykti Izraelio Užsienio reikalų ministeriui Shimon Peres į teismą ir liudyti šnipo Mordechai Vanunu byloje, kuris išdavė branduolines paslaptis.

– **Ottawoje** reiškiamas pasitenkinimas, jog pavyko Kanadai ir Amerikai susitarti dėl prekybinės sutarties, kuri turės būti pasirašyta premjero Brian Mulroney ir prez. Reagano. Ta sutartis panaikins prekybos tarifą dešimčiai metų tarp Amerikos ir Kanados, pradedant 1989 m. sausio 1 d.

KALENDORIUS

Gruodžio 10 d.: Melkijadas, Eulalija, Ilma, Eidimtas.

Gruodžio 11 d.: Damazas I, Garbutas, Danisa, Valdis, Dirvonė.

ORAS

Saulė teka 7:06, leidžiasi 4:20.
Temperatūra dieną 40 l., nakti 30 l.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
11 Sycamore Lane Westford, MA 01886

VYČIŲ CHORAS KVIEČIA

Lietuvos Vyčių choras, seniausias lietuvių choras Chicagoje, vadovaujamas nepailstančio dirigento muziko Fausto Strolios (jau baigia pasveikti po avarijos), ruošia metinį pokylį 1988 m. sausio 16 d., šeštadienį, 7 val. vak. Šaulių salėje. Meninę programą atliks Vyčių choras. Bus šalta-šilta vakarienė, laimėjimai, šokiams gros „Gintaro" orkestras. Užsitikrinti vietas, skambinkit pirmininkei Estelai Rogers, tel. 925-3948, Virginijai Bužėnienei, tel. 598-4720, arba Margaritai Norvaišis, tel. 737-5702.

Choro valdyba maloniai visus kviečia pokylyje dalyvauti ir tuo pačiu paremti choro veiklą, nes jis daug nusipelnęs lietuvybės išlaikymui mūsų išeivijoje.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA PHILADELPHIJOJE

Atėjus šaltam rudenėliui, prasideda ne tik mėnesiniai ir metiniai susirinkimai, bet ir kiti renginiai, kaip Kūčios, Kalėdos ar sukakčių minėjimai. Tai nereiškia, kad per vasaros karščius sustoja veikla. Vasarą kuopa siuntė atstovus į Kansas City vykusį Lietuvos Vyčių visuotinį suvažiavimą ir į Pittstoną apygardos seimelin. Itin maloni staigmena, kai Juozas ir Ona Marro pakvietė vyčius į savo Sea Isle City, NJ, puikius namus. Paplūdymyje maudėmės šiltame vandenyje, o išalkę ar ištroškę nebuvome šeimininkų užmiršti. Visi buvome patenkinti, o jei kas buvome pavargę, tai rūpestingai vaišingi šeimininkai davė kambarį pernakvoti. Reikia stebėtis Juozo ir Onos pareigingumu. Juodu turbūt labai retą susirinkimą tėra apleidę ir neatsisakinėja dirbti renginių komitetuose.

Neseniai išėjusi į pensiją ir į Philadelphiją sugrįžusi Garbės narė Elena Šaulytė (Helen Shields), atvykdama spalio 11-tą į kuopos susirinkimą, atsivedė tris naujas kandidates — Irena Huhn, Adele Albers ir Nancy Winch. Sutvarkius formalumus, susirinkimui einant prie galo, jos buvo priimtos narėmis į Lietuvos vyčių 3-čią kuopą.

Rinkimuose į kuopos valdybą išrinkti: pirm. Juozas Drumstas, vicepirm. Viktoras Stepalovitch, protokolų sekretorė Diana Drumstas, finansų sekretorė Agnietė Mickūnas ir iždininkė Margareta Petronis. Į ritualų komisiją išrinkta Irene Ozalis, į iždo kontrolierius — Juozas Marro, į lietuvybės komisiją — Nellie Pandza, į kultūrinių reikalų komitetą — Vladas Mameniškis. Dvasios vadu lieka kun. Eugenijus Wassel.

Viktoras Stepalovitch pranešė, kad Kūčios ruošiamos gruodžio 5-tą dieną Šv. Jurgio parapijos salėje. Vladas Mameniškis pranešė, kad Kalėdų pobūviui salė dar neparinkta, tačiau tas reikalas bus išspręstas iki ateinančio susirinkimo. Elena Šaulytė pranešė, kad gautas vysk. Pauliaus Baltakio sutikimas atvykti į Lieuvos Vyčių 75-rių metų veiklos jubiliejinį minėjimą, kuris įvyks 1988-ųjų metų gegužės mėn. 15-tą dieną Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Jau ir salė banketui užsakyta.

Koresp.

VIDURIO CENTRO APYGARDA

Šiais metais Lietuvos Vyčių Centro apygardos suvažiavimas ir Maldos diena įvyko Daytono mieste rugsėjo 25-27-tą dienomis. Kuopų atstovai bei draugai suvažiavo iš Clevelando, Detroito, DuBois, Pittsburgho, Saginaw, bei Southfield miestų. Suvažiavimo centrinė buvo Rodeway Inn viešbutyje.

Suvažiavimo darbo posėdis įvyko šeštadienį Šv. Kryžiaus parapijos salėje. Šių metų valdybon išrinkti: dvasios vadas kun. Gediminas Kijauskas, SJ (Clevelando 25-toji kuopa), pirmininkė Pranė Petkus (Daytono 96-toji kuopa), pirmoji vicepirm. Aldona Ryan (Daytono 96-toji kuopa), antroji vicepirm. Rūta Guzauskas (Clevelando 25-toji kuopa), trečiasis vicepirm. Jonas Baltrus (DuBois 86-toji kuopa), iždininkas Karolis Machutas (Clevelando 25-toji kuopa), protokolų sekr. Marion Gray (Clevelando 25-toji kuopa), patikėtiniai Juozas Ivoska (Clevelando 25-toji kuopa) ir Jurgis Mikalauskas (Daytono 96-toji kuopa), ir tvarkdariai Andrius Rozger (Pittsburgho 19-toji kuopa) ir Mykolas Pant (Daytono 96-toji kuopa).

Į darbo komitetų pirmininkus išrinkti: lietuviškųjų reikalų — Marija Vaglia (Pittsburgho 19-toji kuopa), kultūrinių reikalų — Sally Miller (Daytono 96-toji kuopa), ritualų — Alvina Luiza (Clevelando 25-toji kuopa), ir spaudos reikalų bei „Vyties" korespondentų — Vincentas Gray (Clevelando 25-toji kuopa).

Šeštadienio rytą vyskupas Paulius Baltakis, OFM, įdomiai kalbėjo apie Lietuvos Krikščionybės 600 m. jubiliejaus reikšmę. Jis paminėjo ir įdomius Palaimintojo Jurgio Matulaičio, MIC, gyvenimo momentus. Vyčiai jautėsi labai pagerbti vysk. Baltakio atsilankymu šiame suvažiavime, kurio surengimas sutapo su Daytono Lietuvių Bendruomenės metine švente. Suvažiavimo atstovai bei jų draugai dalyvavo šventės bankete Lietuvių salėje. Programą atliko Clevelando vyrų oktetas ir solistė Irena Grigaliūnaitė. Gražiai pašoko „Vėjeliai" Daytono tautinių šokių šokėjų grupė. Dalyviams šis vakaras paliko gilų įspūdį.

Sekmadienio rytą delegatai bei svečiai dalyvavo šv. Mišiose Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Ten vysk. P. Baltakis prisaikdino naujosios valdybos narius.

Popiet visi vėl susirinko į bažnyčią, kur Vyčiai prisiminė ir pasimeldė už mirusiuosius savo narius. Kuopos atstovui tarus mirusiojo pavardę, prie altoriaus buvo uždegta nario atminimui žvakė. Kun. Vaclovas Katarskis, Šv. Kryžiaus parapijos klebonas, vadovavo šiai iškilmingai maldos popietei.

Ateinantis Vidurio Centro suvažiavimas ir kėgliavimo turnyras įvyks 1988 m. gegužės mėn. Pittsburgho mieste. Suvažiavimą globos 19 kuopa.

Vince Gray
Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

A.A. URŠULĖ JANKAUSKIENĖ

Šių metų spalio 18 d. širdies smūgio ištikta mirė vytė Uršulė Jankauskienė, 84-ių metų amžiaus. Jauna būdama išvyko į Skotiją, kur dirbo „Išeivių draugo" redakcijoje. Atvykusi į Clevelandą priklausė Lietuvos vyčiams ir Lietuvių katalikių moterų sąjungai. Daug prisidėjo savanoriško darbu prie naujosios Dievo Motinos bažnyčios rūmų statymo, knygvedyboje, bei gausia pinigine parama.

Duktė Uršulė Kincaitienė yra veikli Lietuvos vytė, dažnai yra Clevelande rengiamų apygardos suvažiavimų rengimo komiteto pirmininkė.

Jonas Milas

Lietuvos Vyčių eisena Chicagoje metinėje Šv. Kazimiero šventėje.

ATHOL-GARDNER VYČIAI VEIKIA

Mūsų kuopa autobusu nuvyko į Lietuvos Krikščionybės 600 m. sukakties jubiliejaus šventę Bostono Švento Kryžiaus katedroje spalio 4 dieną. Nors buvo šalta, smarkiai lijo, tačiau šventės rengimo komitetas minėjimą tikrai iškilmingai suruošė. Po šventės Randolf mieste įvyko banketas Lantana užeigoje.

Bill Wisniauskas skaitė Mišių skaitinius, o aukojimo dovanas prie altoriaus atnešė 10-tos kuopos nariai Nettie Piragis, Bronė Wisniauskas, dr. Henrikas Gailiūnas ir Alicija Perekslis.

Namo grįžtant dainas pravedė Virginija Linnus.

Naujosios Anglijos apygardos festivalis sėkmingai praėjo. Apygardos kuopų nariai gausiai dalyvavo. Ypatingai darbu prisidėję buvo Karolis ir Blanche Genaitis, dr. H. Gailiūnas, Clara Zetkausky, Lennie Davidonis ir B. Wisniauskas.

Sveikiname Nellės motiną Pauliną Melaika, sulaukusią 93 metus. Taip pat sveikinam Gardner mieste gyvenantį 94 metų Stasį Misevich. Jis dar vis aštuonias valandas dirba savo užeigoje, groja akordeonu ir parūpina polkos muziką Lietuvių klubo renginiams.

Vincukas

Vertė *Aleks. Pakalniškis, Jr.*

DETROITO ŽINIOS

KRYŽIŲ KALNAS DIEVO APVAIZDOS BAŽNYČIOJE

Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus aprašymus skaitant, negalėjai nepastebėt, kaip daugelyje vietovių vienokiu ar kitokiu būdu buvo nešamas ar pastatytas lietuviškas kryžius. Detroito apylinkių lietuviai gali didžiuotis ištisu kryžių kalnu, ne tik Dainavoje, bet ir Kryžių kalno Lietuvoje bareljefu Dievo Apvaizdos lietuvių par. bažnyčioje, Southfieldo priemiestyje. Parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius, talkinamas liturgijos komiteto, įvykdė a.a. Viktorijos Čepulionytės testamentinį pageidavimą papuošti mūsų bažnyčią. Padaryta dar daugiau — ta didžiulė

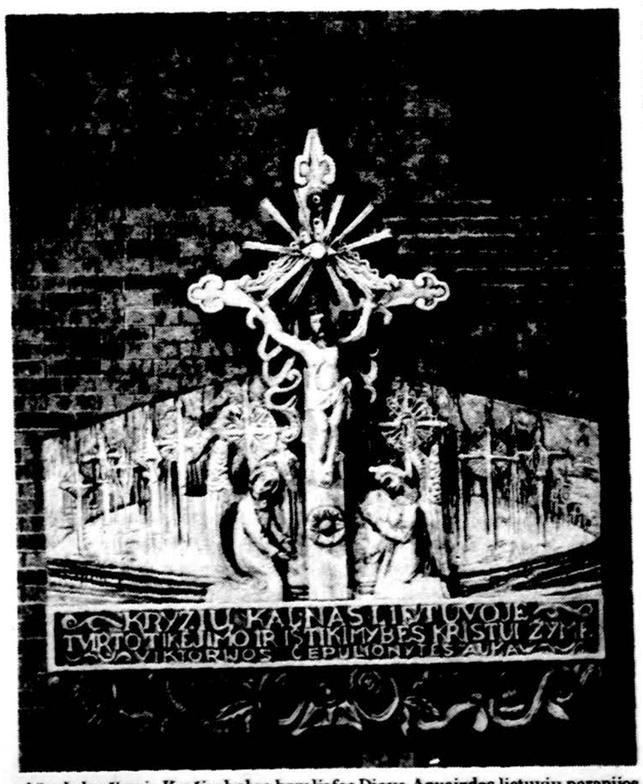

Ąžuolo kryžius ir Kryžių kalno bareljefas Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčioje, Detroito priemiestyje Southfielde. Dail. Jurgio Daugvilos kūrinys.

8-nių pėdų pločio, 2 colių storio dedikacinė lenta tapo paminklu, ne tik aukotojai, bet ir visiems Lietuvos žmonėms, kurie ten liko ištikimi kryžiui. Dailininkas Jurgis Daugvila kantriai klausė užsakytojų pageidavimų ir daugviliškai išraitė mūsų senojo tikėjimo šaknis su ąžuolo lapais ir gilėm (šventųjų girių atminimui). Kalno kryžiai „saulėti", jie spinduliuoja primindami, kad Kristus yra šviesa... Kalno papėdėj vėžės gali atrodyt kaip vagos, gali priminti ir buldozerių išraustus griovius, o gal tai kelias vedantis į pagrindinį kryžių. Į jį dėmesį nori atkreipti abu angelai. Jie rodo ir į užrašą, skatindami pasekti anų pavyzdžiu... Centrinis kryžius daugiau 7 pėdų aukščio. Kristus labai lietuviškas, jo veidas — mūsų ūkininko, rankos — stambios ir ilgos (man atrodo lyg maldai ar laiminimui iškeltos, o ilgumas primena, kad jo globėjas šv. Juozapas buvo dailidė, ir Jėzui teko nemažai rankų darbo... Virš Kristaus — Apvaizdos Akis, kurios taip stigo to vardo bažnyčioj. Ji džiuginanti, raminanti, ji mūsų gyvenimą regi ir lemia.

Kryžius rugsėjo 11 d. atvežė pats dailininkas su žurnalistu Vytautu Kasniūnu. Kai kryžius apžiūrėjome (dar sunkvežimy mūsų garaže ir kitą dieną tvirtinant prie šiaurinės sienos bažnyčioje), kryžius buvo tik meno kūrinys, bet kai sekmadienį prieš sumą klebonas jį pašventino ir bažnyčiai giedant kun. St. Ylos giesmę „Esam Dievo gentis, tavo kryžių šalis", po juo suklupom ir pajutom, kad jis yra daugiau nei ąžuolo lentos, jis mūsų šventovės dalis. Laimingu sutapimu šventinimas vyko Kryžiaus išaukštinimo šventės išvakarėse, tad dalį Mišių maldų galėjom pritaikyti šiai progai. Kun. V. Kriščiūnevičius, kaip ir visada, paruošė išsamų pamokslą apie Jurgaičių kryžių kalną, panaudodamas ištraukas iš Kronikos. Per aukojimą buvo giedama Br. Budriūno „Mūsų rankos, o Dieve, per menkos kelti kryžių tautos", o po Komunijos Edvardas Skiotys pagiedojo solo „Skubink prie kryžiaus". Po Mišių dailininkas J. Daugvila džiaugėsi, kad pamaldos buvo labai gražios.

Dabar pamaldų metu kryžius yra apšviečiamas prožektorių (ačiū Anatoliui Viskantui) ir jį matai jau mokyklos koridorium iš salės eidamas. Kai kas norėtų, kad jis labiau skirtųsi nuo sienos; liturgijos komisija norėjo, kad šoninė siena nenustelbtų centrinio altoriaus ir virš jo esančio prisikėlusio Kristaus, ir atrodo, kad tai pasisekė pasiekti. Kryžių kalnas derinasi su medinėmis kryžiaus kelio stotimis. Kai gavėnios metu eisime kryžiaus kelius, paskutinė stotis bus kryžių šalies žmonių tikėjimo apmąstymas. Kryžiaus ženklu tapome pakrikštyti, kryžius mūsų tikėjimo ženklas. Ar mes ji mylim ir gerbiam, ar nuo jo bėgam, ar mūsų tikėjimas, ar mūsų ištikimybė Kristui per šiuos jubiliejinius metus sustiprėjo? Toks klausimas vargino ne vieną per Kristaus Karaliaus minėjimą pustuštėje parapijos salėj. Jaučiuosi kaltas ir aš, kad beveik 3 mėnesius rengiausi aprašyt kryžiaus šventinimą ir parūpint fotografiją, kad ir „Draugo" skaitytojai pamatytų mūsų Kryžių kalną.

Pranas Zaranka

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: $60.00. Foreign countries $60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$60.00	$35.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	$60.00	$35.00	$20.00
Užsienyje	$60.00	$35.00	$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	$35.00	$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambint 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12 - 2 v. p.p.
penkt.: 1 - 3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-Rance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės, tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-9297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-6100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
312) 361-6220 (312) 361-6223

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927—3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Socialinis draudimas

REIKALINGAS PERŽIŪRĖJIMO

Šiame krašte socialinis draudimas, pensijos ir medicininis vyresnio amžiaus žmonių aprūpinimas neseniai atsirado. Ir dabar, lyginant su daugeliu kitų kraštų, jis yra tik „bėdos" reikalas ir sprendimas, kad badu nemirtų sveiki ir kad ligoniai greičiau numirtų. Taip kalba patys Amerikos žmonės, nors tai tėra perdėta. Bet iš tikrųjų socialiniu aprūpinimu platesne prasme čia reikia susirūpinti. Net debatuose dėl biudžeto vis iškyla apdraudos klausimas, nors jis daugumos balsų nuslopinamas ir pasilieka mažai ar visai nepaliestas.

Pensijas čia gauna sulaukę tam tikro amžiaus. Mažiausiai turi būti 62 metų, kad galėtų pretenduoti į pensiją, bet dar negali gauti mediciniško aprūpinimo. Tik 65-rių metų jau laikomi pilnai subrendę, galį sirgti ir turį medicininį aprūpinimą. Bet tas aprūpinimas yra minimalus — ligoninės ima labai brangiai, operacijos yra dar brangesnės, pats gydymas kartais užtrunka ne keliasdešimt dienų, o ištisus mėnesius. Liga nuskriaudžia sveikus šeimos narius, mažiausiai praryja visas gyvenimo santaupas. Tai faktai, kurių niekas net neneigia. Pateisinama, kad čia dideli uždarbiai, geros investacijos, nemažos santaupos tų žmonių, kurie pinigais nesišvaisto, kai dar gali dirbti ir algas imti.

Tai tik viena socialinio draudimo Amerikoje pusė. Yra daug žmonių, kurie yra paliegę, kurie nuo jaunystės neturėjo tiek sveikatos, kad pastoviai galėtų dirbti, o santaupų jie negalėjo turėti dėl savo ligų ir nuolatinio gydymosi. Čia vėl teisinamasi teikiama pagalba, maisto kortelėmis, vaikų auginimo priedais ir kitais palengvinimais. Bet tuo pasinaudoja kaip tik tie, kurie neturėtų naudotis, nes jie gali dirbti. Nepasinaudoja tikrai silpnos sveikatos ir negalį sunkesnių ir pelningesnių darbų turėti. Jie yra visuomenės ir gamtos nuskriausti, nuskriausti ir valstybės.

*

Socialinis draudimas ir socialinis teisingumas eina kartu, nors dažnai jis priklauso tik valstybei. Teisingumu žmogui turi rūpintis valstybė, jos institucijos, žmogus iš pareigos. Tuo rūpinasi ir Bažnyčia, nes ji nurodo ir dėsnius, kaip valstybės yra įpareigotos žmonių atžvilgiu, o kiekvienas žmogus, kuris dar gali kitam padėti, artimo atžvilgiu. Socialinio teisingumo neišsprendė marksizmas ar komunizmas, atmdamas iš žmonių viską ir palikdamas tvarkyti tik vadinamai bendruomenei — valstybei ar partijai, kaip matome komunistų valdomuose kraštuose. Čia žmogus yra tik daiktas naudingas tiek, kiek jis gali pasitarnauti valstybei ar komunistų partijai.

Nėra tikro sprendimo teisingumo atžvilgiu kitam žmogui, kuris reikalingas pagalbos, nė privačiam apdraudime, kuris save apsidraudžia labiau, negu apdraudžia žmogų. Galime pažvelgti į apdraudų bendroves šiame krašte ir pamatysime, kad jos tarpsta, auga, deda kapitalą ten, kur daugiau duoda pelno, o paprastą apdraustąjį skriaudžia ir jam duoda pagalbą tik tam tikrą laiką, duoda per mažą pagalbą ligos ir nelaimės atvejais, neišmoka premijų laiku, tuo ištraukdamos žmonių santaupas arba įtraukdamos šeimas į dideles skolas. Apdraudų bendrovės išnaudoja žmones taip, kaip gali, nors šiek tiek padeda, jei nėra didelė nelaimė, sunki liga, nenumatyta mirtis.

Žinoma, dabar geriau, kai yra pensijų fondas ir šiokia tokia medicininė ir gydytojams atsilyginimo apdrauda iš valstybės pusės, negu dar neseniai, kai jokios apdraudos nebuvo. Net ir mūsų broliai, ankstyvesnieji ateiviai, kūrė savas savišalpos organizacijas, kad jos nelaimėje bent šiek tiek galėtų padėti. Tai buvo bendras žmonių vienų kitais pasitikėjimas ir kartu bendras vieni kitų rėmimas. Bet ir dabartinė apdrauda ir socialinis aprūpinimas nėra dar pasiekęs socialinio teisingumo žmogaus, darbininko, šeimos, vaikų auklėjimo atžvilgiu.

*

Geriausias socialinis teisingumas pasaulinių mastu, kaip popiežius Jonas Paulius II sako, tai turtų pasidalinimas. Negali būti nuskriausti tie, kurie turi daugiau, bet negali būti apleisti ir tie, kurie nieko arba permažai turi. Neturi būti palikti likimo valiai badą ir gamtos nelaimes kenčiantieji, kai kiti tuo pačiu metu neturi kur savo maisto, savo turtų, savo išteklių dėti. Labai senas pavyzdys, kai Brazilija paskandino kavos pupeles, kad jų kaina nenukristų, naujas pavyzdys, kai ūkininkams užmokama kitų mokesčių pinigais, kad jie neaugintų javų. Tuo tarpu ir pigesnius produktus būtų galima ir reiktų atiduoti tiems, kurie badą ir skurdą kenčia. Matome laikraščiuose paveikslus išbadėjusių Afrikos ar Azijos vaikų, ypač komunistams paėmus Etiopijos valdžią.

Čia ir iškyla socialinio teisingumo, krikščioniškumo, žmoniškumo ir artimo meilės reikalas. Padėti savo artimui kiekvienas žmogus turi iš teisingumo pareigos, nes kiekvienas žmogus yra artimas, brolis ir sesuo, nors jis ir būtų nuskriaustas pačios prigimties, įpuolęs į tokias socialines ligas, kaip alkoholizmas ir narkotikai. Krikščionis turi savo artimui padėti socialiniu atžvilgiu ne tik iš pareigos, bet ir iš meilės, nes jis savo kiekvieną artimą turi mylėti, jam gerą daryti, jam nelaimėje padėti. Turtų pasidalijimas eina ne tik iš socialinio teisingumo artimo atžvilgiu, bet ir iš meilės. Paskiras žmogus atiduodamas savo turtą, nepanaikins skurdo pasaulyje, bet valstybės, kurios susideda taip pat iš žmonių, turtą padalindamos, bent tą skurdą sumažintų, bent badaujančius ir paliegusius prikeltų gyvenimui, kokiuo žmogus turi gyventi.

Apie socialinę apdraudą ir socialinį teisingumą turime kalbėti šiame krašte, nes čia vyrauja kartais nežabotas turtų krovimas krūvon, kad turtingas dar labiau turtėtų, o neturtingas būtų dar labiau skriaudžiamas. Čia reikia prisiminti ir kitiems priminti krikščioniškus dėsnius, kurie reikalauja artimui linkėti bent tiek, kiek sau pačiam.

P.S.

Blogųjų nelaimė yra ta, kad jie blogai tepažįsta tai, kas yra bloga.

Kung-Dse

Blogis atsiranda be pastangų; jis išdygsta kaip piktžolės apleistoje žemėje.

J. Lacordine

LOS ANGELES PAMINĖTA LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTIS

Kalbėjo Stasys Lozoraitis Lietuvos atstovas Washingtone

IG. MEDZIUKAS

Šio šimtmečio devintas dešimtmetis bus ilgai prisimenamas, nes jame paminėjome labai reikšmingus mūsų tautos gyvenime įvykius: prieš trejus metus šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį, šiemet Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejų ir buvome liudininkai mūsų švento gyvenimo arkiv. Jurgio Matulaičio, Sūduvos ūkininkų sūnaus, beatifikacijos.

Lapkričio 22 d. daugybė žmonių iš visos Pietų Kalifornijos rinkosi į 111 metų senumo Šv. Vibianos katedrą, kuri laike paskutinio žemės drebėjimo buvo šiek tiek apgadinta, iškilmingomis pamaldomis paminėti Lietuvos krikščionybės sukaktį. Daugelis moterų ir merginų buvo apsirėdžiusios tautiniais drabužiais. Kai jau katedra, talpinanti apie 1500, buvo apypilnė, Šv. Kazimiero par. sustiprintas choras, diriguojant komp. B. Budriūnui, vargonuojant Ch. Prekšaičiui, galingai užtraukė „Dievas mūsų prieglauda" ir kun. Strazdelio „Pulkim ant kelių" (J. Naujalio). Prie altoriaus artėjo vėliavos, kurias nešė ir lydėjo ateitininkai, skautai, šauliai, ramovėnai, „Spindulio" jaunimo ansamblio nariai ir Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai, eisėną tvarkant V. Šimoliūnui. Paskuiėjo iškilmių komiteto nariai su pirmininke Angele Nelsiene, o po jų — lektoriai, mišių patarnautojai, kunigai ir vyskupai.

Mišias koncelebravo vysk. J. Ward, vysk. P. Baltakis, monsinjorai R. M. Vadakin, katedros klebonas, J. Brosnan, V. Bartuška, kun. A. Olšauskas, Šv. Kazimiero parap. klebonas, kun. P. Račiūnas, svečias iš Lietuvos, ir diakonas dr. D. Sire. Laike Mišių ištraukas iš Šv. Rašto angliškai skaitė L. Polikaitis, lietuviškai — R. Nelsaitė, priderintas maldas (parašytas G. Grušo) — T. Dabšys, giesmių vadovas (kantorius) — solistas A. Polikaitis. Evangeliją skaitė kun. A. Olšauskas.

Pamokslą sakė vyskupas J. Ward. Jis nusakė katalikų tikėjimo įsitvirtinimą Lietuvoje, iškeldamas ypatingą Šventojo Tėvo dėmesį lietuvių tautai. Vysk. J. Ward prisiminė savo pasikalbėjimą su Šventuoju Tėvu, kai jis rugsėjo mėn. lankėsi Šv. Vibianos katedroje ir klebonijoje. Tarp kitų klausimų apie arkivyskupiją popiežius Jonas Paulius II klausinėjo, kiek lietuvių yra Los Angeles arkivyskupijoj. Kai jam buvo apie tai paaiškinta, popiežius nupasakojo, su kokia energija ir atkaklumu kovoja dėl tikėjimo Lietuvos katalikai. Šį paminėjimą vysk. J. Ward surišo su Kristaus Karaliaus švente, sakydamas, kad nėra tinkamesnio laiko paminėti Lietuvos tikinčiųjų, kaip Kristaus Karaliaus šventė. Kaip Kristus kadaise kentėjo, taip tenai tikintieji kenčia, yra persekiojami vyskupai ištremiami, uždaromi kalėjimuose, koncentracijos stovyklose.

Po to kalbėjo vysk. P. Baltakis. Jis padėkojo, kad popiežius Jonas Paulius II pageidavo, jog visa katalikų Bažnyčia pareikštų solidarumą kenčiančiai katalikų Bažnyčiai Lietuvoje. Jis sakė, kad tikintieji Lietuvoje žino ir labai vertina gaunamą moralinę paramą, ypatingai iš Amerikos ir Kanados tikinčiųjų. Vysk. P. Baltakis paaiškino jubiliejinės septynių kryžių emblemos prasmę: šeši laužti kryžiai reiškia sunkius praėjusius amžius, o septintasis — ateinantį naują viltingą šimtmetį. Tada vysk. Baltakis, asistuojant R. Nelsaitei, įteikė vyskupui J. Ward jubiliejinį medalį.

Katedroje garbingoje vietoje, netoli altoriaus buvo pastatytas palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio portretas, padovanotas S. Bacevičienės savo mirusio vyro atminimui, kurį iš Šv. Kazimiero bažnyčios pasirūpino atvežti ir įstatyti į pritaikytą stovą Jonas Matulaitis.

Mišių aukas nešė jaunimas: meniškai išaustą tautiniais motyvais B. Prasauskienės stulą — N. Gedgaudaitė ir D. Navickaitė, lietuviškus rankų darbo pakelių kryžius kaip simbolius Lietuvos katalikybės paveldo — R. Navickaitė ir A. Narbutienė, Lietuvos katalikų Bažnyčios kroniką, kaip rašytą žodį kenčiančių ir persekiojamų dėl tikėjimo — G. Radvenytė ir I. Nelsaitė, Sibiro maldaknygę, parašytą trijų mergaičių, kentėjusių ištrėmime ir liudijančių tikrąją meilę Kristui — D. Trotmanaitė ir R. Vizgirdaitė, duoną ir vyną — L. ir R. Polikaičiai.

Choras gražiai giedojo Tėve mūsų ir Dievo avinėli (G. Šukio) ir kitas giesmes, bet ypatingai skambėjo Apsaugok Aukščiausias (C. Sasnausko) ir Neapleisk mūsų (B. Budriūno). Įspūdingai ir galingai aidėjo visų bažnyčioje lietuvių giedamos giesmės Marija, Marija (Č. Sasnausko) ir O Kristau, pasaulio Valdove (K. Kavecko). Po mišių ir palaiminimo, sugiedojus Lietuvos himną, eisena ta pačia tvarka su vėliavomis išėjo iš katedros.

Katedroje tvarką palaikė ir pamaldų dalyviams vietas nurodinėjo Šv. Kazimiero parapijos komiteto nariai J. Pupius ir R. Žemaitaitis. Prie katedros pamaldų tvarkos programą ir P. Skabeikio parašytą „Catholic Lithuania 600 years" dalino A. Mošinskienė ir G. Gustaitė.

Iškilmės buvo tęsiamos netoli katedros esančiam ištaigingame New Otani viešbutyje. Čia buvo surengta senosios religinės spaudos parodėlė, tvarkoma prof. F. Palubinsko ir dabartinės pogrindžio spaudos — P. Grušo. Salėje prie garbės stalo sėdėjo: vysk. P. Baltakis, mons. V. Bartuška, kun. A. Olšauskas, kun. P. Račiūnas, Lietuvos charge d'affaires Washingtone St. Lozoraitis, LB Vakarų apygardos pirm. A. Nelsienė, filmų ir televizijos aktorė Rūta Lee (Kilmonytė), gubernatoriaus atstovas dr. J. McCarthy, konsulas V. Čekanauskas ir solistė J. Čekanauskienė. Garbės svečiais dalyvavo ir daugelis mums draugiškų valstybių konsularinio korpuso narių, todėl visa programa ir kalbos buvo angliškai.

Ilgoką atidaromą kalbą pasakė jubiliejinio komiteto pirmininkė A. Nelsienė, pažymėdama, kad pirmosios krikščionybės sėklos į Lietuvą buvo atneštos teutonų ordino jėga ir veidmainiškumu. Užtruko beveik 200 metų, kol krikščionybė pilnai prigijo ir suklestėjo. Todėl šiuo metu net sovietinė imperija nepajėgia jos užgniaužti. Lietuvos žmonės tikėjime yra užgrūdinti kankinių ir laisvės kovotojų aukomis. Šiandien Lietuva kaip švyturys skleidžia šviesos spindulius, nors yra apsupta blogio jėgų. Amerikiečių ir viso pasaulio pareiga pagelbėti kovojantiems dėl religinės laisvės ir žmogaus teisių okupuotoje Lietuvoje. Ateis laikas, kai teisingumas, dora, gilus tikėjimas ir laisvė vėl suklestės mūsų tėvynėje ir taika bei ramybė nusistovės gražioje šalyje prie gintarinio Baltijos kranto. Savo įvadą žodį pirmininkė Nelsienė baigė žodžiais iš pagrindinio leidinio „Alma Mater": „Tik tikėjime yra ateities viltis ir tik vienybėje — mūsų jėga". Programai vadovauti ji pakvietė filmų ir televizijos aktorę Rūtą Lee, painformuodama, kad ji gimusi Kanadoje iš lietuvių tėvų, didžiuojasi savo tautine kilme. Nuvykusi į Lietuvą pasirūpino, kad būtų išleista į JAV jos senelė ir giminaitė. Rūta labai įdomiai ir sklandžiai artistiškai vedė tolimesnę banketo programą.

Pakviestas vyskupas P. Baltakis sukalbėjo invokaciją. Tada prasidėjo vaišės. Kai banketo dalyviai jau buvo pasistiprinę, gen. konsulas V. Čekanauskas, tardamas sveikinimo žodį, supažindino visus su Lietuvos atstovu Stasiu Lozoraičiu. Jis gimęs Berlyne, Vokietijoje, mokėsi Kaune, Romoje baigė vokiečių gimnaziją, Italijoje studijavo teisių mokslus. Jis buvo Lietuvos pasiuntinybėje prie Šv. Sosto attache, pirmuoju sekretorium ir pagaliau Charge d'affaires. Neseniai buvo paskirtas Lietuvos atstovu Washingtone.

St. Lozoraitis, kaip nepriklausomos Lietuvos valstybės reprezentantas, pasakė bankete kalbą.

„Los Angeles yra pirmas miestas, kuriame man, kaip Lietuvos atstovui JAV ir Šventajam Sostui, tenka apsilankyti, esant naujose pareigose. Šiandien mes atžymime sukaktį, turinčią didelės reikšmės mūsų tautos gyvenimui. Pirmieji mūsų tautos kontaktai su krikščionybe nebuvo laimingi. Kartais pagrįsti net smurtu, nes tie, kurie mėgino mus apkrikštyti, turėjo planus mūsų kraštą pavergti. Bet įsijungę į katalikiškų tautų šeimą, 600 metų likome ištikimi krikščionybės idealams".

Toliau Lietuvos atstovas, paminėjęs, jog 19-tame šimt. lietuvių tauta buvo kultūriniai svetimųjų užgožta ir kad jos atgimimui daug nusipelnė jaunoji kunigų karta, kuri nebuvo nutraukusi ryšio su liaudimi. Savo kalbą jis tęsė: „1918 m. vasario 16 buvusi sena Lietuvos valstybė vėl buvo paskelbta nepriklausoma. Nepriklausomybės metai suformavo, sustiprino mūsų tautą, kad dargi šiandien, praėjus daugelui metų, mes iš tikrųjų gyvename iš to didžiulio patirties kapitalo, net apie tai nežinodami patys.

„Kai atėjo baisūs sovietų priespaudos laikai, ilgai besitęsiantis ginkluotas pasipriešinimas, kova dėl savos kultūros tų narsių vyrų, gynusių tautinį identitetą, nekaltai ištremtieji į Sibirą, tie drąsūs vyskupai ir kunigai, tie tylūs herojai kovotojai dėl žmogaus ir tautos teisių parodė pasauliui, kad galinga dvasia sujungė juos ir išgelbėjo mūsų kraštą nuo sunaikinimo. Ta dvasia buvo krikščionybė. Mes galime drąsiai sakyti, kad Gorbačiovas, kuris ateinantį mėnesį atvyksta į Washingtoną, neatstovaus Lietuvos žmonių, bet tik senajai tironijai, kurios laukia sunykimas. Bet mes čia esame ne tik prisiminti praeitį, bet pažvelgti ir į ateitį ateinančiam šimtmečiui. Mes tikime, kad jis bus geresnis ir šviesesnis šioje žemėje. Tikimės, kad mūsų dideles pastangas atgauti laisvę moraliai parems daugelis draugų Vakaruose ir kad ledinė tyla, kuri dengė daugelį metų mūsų žemę, daugiau nebegriš.

„Norėčiau šia proga pareikšti dėkingumą šiam didžiam kraštui, kurio draugiškumas ir moralinė pagalba buvo labai vertinga. Taip pat turiu pareikšti gilų dėkingumą Šv. Tėvui, kuris niekad neužmiršta parodyti mūsų tautai ir mūsų Bažnyčiai kilnios tėviškos užuojautos. Prieš keletą dienų jis vėl celebravo Mišias lietuviškai ir priminė mums istorinę reikšmę mūsų tautos šventovės Aušros Vartų sostinėje Vilniuje. Aš prisimenu žodžius, kuriais jis kreipėsi į Aušros Vartų Motiną: ‚O Motina, tu esi kaip Bažnyčios atmintis. Tu apsvarstai savo širdyje žmonių rūpesčius. Tau aš pavedu prisiminimą 600 metų krikščionybės mūsų brolių ir seserų ir prašau tave padėk jiems būti dabar ir visuomet ištikimais Kristui ir Bažnyčiai'.

„Ir dabar, prieš baigiant, leiskit man priminti mūsų didžius vyrus, vyskupą Steponavičių, kun. Svarinską, mokytoją Petkų ir daugelį kitų, kurie šiais vadinamais ‚glasnost' laikais vis tebekenčia ir auko-

(Nukelta į 4 psl.)

JUODOJI RANKA

NOVELĖ

ANDRIUS NORIMAS

2

Sekundę Nevėžietis savo išvaizda panašus į šauktuką. Jis nesitikėjo tokio drąsaus ir įžūlaus ištarimo iš žurnalisto.

— Jeigu šitaip kalbat, tai man visai nėra reikalo su jumis bergždžiai ginčytis!..

Nevėžietis nė nepažvelgia į Vailionius. Visas virpa pykčiu ir labai susinervinęs išeina iš salės. Užimti svarbiu pokalbiu leidėjas Galvydis ir dailininkas Kupčiūnas negirdėjo šio neilgo ginčo ir tęsia toliau pasitarimus, ką ir kada apie parodą dėti į žurnalą ir kas galėtų rašyti apie ją recenziją. Apdairus ir atsargus leidėjas visada pasitaria su aprašomais asmenimis, jeigu nori apie juos dėti straipsnius savo žurnale. Jis pats kai ką parūpina redaktoriui Nevėžiečiui, o šiam lieka apsvarstyti kas skaitytojus labiau sudomintų, kas tiktų dėti anksčiau, o kas vėliau.

Pasilikę savo vietoje Vailionieji kurį laiką stovi lyg be žado. Jų žvilgsniai net nemato kabančių paveikslų.

— Tu gerai jam atsikirtai, Zigmai! Jis negali taip elgtis!

Vailionis pažvelgia į leidėją Galvydį.

— O gal pasiskųsti jam? Juk jis žurnalo svarbiausia galva!

— Ne, nereikia skundo... Gal Nevėžietis apsigalvos ir atsiprašys... Juk jis tave nuskriaudė! Nuskriaudė tavo kūrinį! Tik gal per daug įžeidei nužemindamas jį ligi raštininkėlio ir rinkėjo...

— Maryte, jis tai tyčia padarė! Nujaučiu, kad jis man arba pavydi beletristinio talento... O gal nepakenčia, kad esu visai kitokių pažiūrų... Bet kam šitaip skriausti kūrinį?

— Jis gi pats parašė ir įdėjo prie novelės trumpą tavo biografiją.

— Jis visada ir visiems autoriams taip daro, o duomenis paėmė iš Lietuvių Enciklopedijos. Ne, jis pasielgė nežmoniškai, niekšiškai! gal jis jaučiasi esąs visagalis redaktorius, galįs braukti, taisyti kitų kūrybą?

— Taip! Jis pats tai pasakė čia!

— Juk tu irgi žinai ir girdėjai – čia ateidami susitikome Žilėną. Kai jam pasakiau apie Nevėžiečio pasielgimą, tai jis papasakojo, jog ir jo rašinį Nevėžietis taip pat taisė ir braukė! Argi redaktoriai tokie visagaliai? Ar jie turi teisę vienu braukimu sugadinti autoriaus kūrinį?

Net nepradėję žiūrinėti paveikslų parodos Vailioniai grįžta namo. Zigmas rašo visų pakraipų laikraščiams ir žurnalams, todėl visą ginčą su Nevėžiečiu dar karštą aprašo ilgokame laiške ir prideda sudarkytos novelės pilną tekstą atžymėjęs redaktoriaus iškopiuruotą dalį. Prašo „Vagos" savaitraštį įdėti jo „Laišką Redakcijai" ir ta proga atspausdinti tą pačią „Bedugnės" novelę, kad skaitytojai paskaitytų jos pilną turinį.

Kitą rytą pats nuneša laišką į paštą, nes siunta sveria daugiau, kaip paprastas laiškas. Grįždamas mąsto ir prisimena. Namie savo apmąstymais dalijasi su Maryte.

— Ar atsimeni, Maryte, kaip dalyvavome „Rašto Klubo" susirinkime Mateikų vasaranamy? Buvome ten Žilėno pakviesti.

— Taip. Aš iki šiol piktinuos jų klastingumu!

— Juk tada kaip tik Nevėžietis, Katelienė, toji saldliežuvė poetė, žurnalistas Ėdrikis ir pirmininkas Perlėnas nubalsavo manęs nepriimti į jų klubą. Žinoma, visa tai sužinojome vėliau. Be to, aš jokio pareiškimo įstoti kluban nebuvau pareiškęs, tik Žilėnas jų posėdy siūlė... Jau tada nežinau kokiais sumetimais jie visi buvo prieš mane nusistatę! Nieko blogo jiems niekad nebuvau padaręs. Ar tai, kad mudu kitų pažiūrų?

— Nekreipk dėmesio, Zigmuti. Jie visi pamišę didybės manija! Yra žmonių, kurie galvoja, jog, jeigu jie nekels prieš kitus nosies, tai nebus išaukštinti... Pastebėjau, kad kaip tik visa jų „Rašto Klubo" klika serga tokia manija!

— Taip pat atsimeni, Maryte, kad dabartinis klubo pirmininkas, aprašydamas aną susirinkimą, visai nepaminėjo tekste mūsų pavardžių ir tik kažkodėl buvo įdėta nuotrauka, kur tu sėdi tarp Nevėžiečio ir Ėdrikio! O kuogi Perlėnas garsus? Kad išvertė iš vokiečių kalbos vieną vienintelę knygutę vaikams?.. Kuo ji vardu?

— Rodos, „Muselės nuotykiai"...

— Taigi... Ir tokia Katelienė vaizduojasi didele poete, nors negirdėjau, kad ji būtų išleidusi bent vieną poezijos rinkinį. Jos eilės dedamos į parapijos biuletenį, nes pataikauja klebonui. Tik Ėdrikis ir Nevėžietis yra žinomi ir garsūs, bet po šitokio redaktoriaus pasielgimo negaliu jį laikyti rašytoju ar poetu, net ir padoriu žmogum! Išleidau Lietuvoje dvi knygas, o Amerikoje vieną, bet visi „Rašto Klubo" ragiai nusistatę prieš mane ir stengiasi sumenkinti...

Vailionis nutraukia santykius su Nevėžiečiais, nors ir iki šiol per daug nedraugavo. Į vieną savo šeimos šventę Zigmas seniau buvo pakvietęs ir Nevėžiečius, bet jie nė karto tuo pačiu nesirevanšavo. Žmonės juokiasi iš Ėdrikių fanaberijos, nes jie pas save labai retai kada pakviečia svečius. Pirmą kartą pas juos atsilankiusius prašo pasirašyti „Garbės svečių" knygoje...

(Bus daugiau)

MOKSLINĖ TEORIJA IR OSI REALYBĖ

(Pabaiga)

Sužiedėlis: Vienas pagrindinių pseudomokslininkų bruožų: sąmoningas ar nesąmoningas vengimas išbalansuoti duomenis, pabrėžiant vieną ar kitą atvejį kitų sąskaiton, dažniausiai pateisinti jau susidariusias išankstines išvadas. Ir ta liga neturi ideologinių ribų: ja serga ir patriotai, ir komunistai, ir konservatoriai ir liberalai.

Pseudoistorijos kritika gana lengva, nes ji rašoma ne profesionalų, neturinčių tinkamo metodologinio pasiruošimo. Žinoma, neinformuotų žmonių tarpe, ji padaro tam tikrą įspūdį, kas neišvengiama atviroje visuomenėje.

Razgaitienė: Dr. Sužiedėlis teigė, kad neinformuotų žmonių tarpe, tokia populiari istorija palieka „tam tikrą įspūdį", tačiau tam įspūdžiui nepriskiria daug reikšmės. Nelabai sutinku dėl reikšmės ir pasekmių. Turiu truputį statistikos. Ryano knyga buvo recenzuota „New York Times", kurį skaito daugiau kaip milijonas su puse asmenų. „Washington Post" recenzija pasiekė milijoną skaitytojų. Nacių medžioklė yra perėjusi į Amerikos eilinio piliečio žodyną ir jis turi nuomonę apie ją, būtent, kad naciai yra blogi — ar tai iš istorinio patyrimo ar iš populiaraus pristatymo būdų.

Pavyzdžiui, viena iš didžiausių Amerikos žydų organizacijų B'nai B'rith išleido neseniai žurnalą, kurio viršelis skelbė: „The Year of the Nazi War Criminal". Įrodyti, kad karo nusikaltėliai yra aktuali ir populiari tema, jie cituoja du atvejus. Populiarioj „soap operoj" „Days of Our Lives", vienas charakteris buvo atskleistas kaip buvęs nacis karo nusikaltėlis. Šią programą kasdien žiūri 8,800,000 žmonių. „Saturday Night Live" programa, kuri taikoma jaunesnei kartai, turėjo vinjetę apie rytų europiečių nusikaltėlių eksportavimą į Sovietų Sąjungą. Šią programą žiūri 10,000,000.

Vienu žodžiu, tiktai dėl to, kad mažytė grupelė žmonių žino, kad Ryano ir Littmano teigimai yra nesąmonės, plačioji visuomenė to nežino ir net neturi priemonių tai sužinoti. Ryano knyga pasirodė prieš trejus metus. Kur tuomet buvo prelegentas su savo permatomais metodologijos stokos pavyzdžiais? Populiari istorija tad sudaro aplinkybes įstatymams, teismams ir net kartais įtaigoja jų sprendimus. Aukščiausias teismas ukrainiečio Fedorenko bylos sprendime komentavo apie hidraulinį spaudimą, kuris supa šias bylas. Didžia dalimi dėka tokių kaip Ryan. Estija Karl Linno bylos litigacijos metu prapuolė kaip kraštas. Teliko Sovietų Sąjunga. Kaip istorija, populiari istorija yra menkavertė, bet ji yra nepamainoma „public relations" arenoje.

Prokuratūrinė istorija ir jos problemos

Sužiedėlis: Prieiname prie pragmatiškesnio ir keblesnio klausimo. Kaip žinome, OSI bylose istorija įgyja praktišką rolę, nes įkalčiai, gynybos duomenys po 40 metų jau yra istorinė medžiaga. Kaip žinome, teismuose suteikiama galimybė liudyti įvairiems ekspertams tiek prokuratūrai, tiek teoretiškai ir gynybai. Ši sistema sukelia problemą istorijos mokslui, nes atsiranda istorijos panaudojimo arba pritaikomosios istorijos ir tyrimų („applied history" arba „applied research) dilema. Nereikia aiškinti, kad istorijos studijavimas — rašymas ir jos panaudojimas yra du skirtingi, bet artimai surišti fenomenai. Pirmojo tikrasis bei moksliškasis (ne pseudoistoriškas) variantas vadovaujasi bent idealiai grynai tiesos ieškojimo motyvu ir tas tiesos ieškojimas paremtas metodologiškai sąžininga, bet kitais atžvilgiais moraliai neutralia metodologija. Praeitis tokia, kokia ji buvo ir ją reikia tokią pristatyti, nežiūrint, kokios to atradimo praktiškos pasekmės. Tai yra, mokslininkui tiesos ieškojimas yra savaime viso darbo tikslas ir jokio kito pateisinimo tam darbui nereikia. Nei istorinė medžiaga, nei branduolinė fizika nėra savyje kenksminga, bet jų panaudojimas toks gali būti.

Razgaitienė: Sutinku, kad kyla dilema, kai istorija naudojama kokiam nors tikslui (applied history). Tačiau griežtai nesutinku su prelegento išvedžiojimais, kad istoriko ar tyrinėtojo darbas neva tai užsibaigia, kai jis parūpina savo radinius savo viršininkams. Būkime realūs. Jei tau kas nors algą moka ir tu dirbi įstaigai, kurios funkcija yra laimėti bylas, tu padedi tiesiogiai tai įstaigai atlikti jos misiją. Kai OSI direktorius Neal Sher rekomendavo dr. Sužiedėliui pakėlimą OSI hierarchijoj, jis jo darbą apibūdino taip: „Dr. Sužiedėlio unikalūs lingvistiniai sugebėjimai ir intymus pažinimas Amerikos lietuvių visuomenės yra buvę labai vertingi eilėje atvejų. Jis savo iniciatyva tyrė, surado ir išanalizavo naujus dokumentacijos šaltinius, kurie yra nepamainomos vertės mūsų bylose, kurios yra dabar tyrinėjamos arba jau yra teismuose".

Kai kitas OSI pareigūnas vertino dr. Sužiedėlio darbo atlikimą, jis rašė: „Vienas iš pagrindinių darbų, kurį istorikas turi sugebėti atlikti šios rūšies darbe, yra atskirti svarbius dalykus nuo nereikšmingų. Dr. Sužiedėlis tvirtai orientuojasi šios įstaigos tiksluose ir todėl gali atlikti visas tyrinėjimo fazes. Jis taip pat yra atsakingas už perteikimą informacijos OSI direktoriui Neal Sher apie tai, kas rašoma Amerikos lietuvių spaudoje". Tiek dėl istorikų šventų ir moralinių pareigų.

OSI istorikai, gaunantys 40,000 dol. į metus algas, kurios sumoka už maistą, elektrą, nuomą ir kitus gyvenimo reikmenis, nesėdi „dramblio kaulo bokštuose", nors ir kartais labai norėtų ten būti. Argi istorikui neturėtų rūpėti, kad jo parūpinti duomenys bus naudojami tolimesnėje eigoje, kuri yra neteisinga ir pažeidžia mūsų teises?

(Diskusijose po paskaitos dr. Sužiedėlis paaiškino, kad šį jo darbo vertinimą parašęs ne N. Sher, o jis pats, normalaus algos pakėlimo pateisinimui. — R.)

Sužiedėlis: Aplamai mokslo ir, konkrečiai kalbant, istorijos panaudojimas jau įeina į moralinę ir politinę veiklos kategoriją. OSI atvejis nėra pirmas, nes ir Niurnbergo teisme istoriniai duomenys atliko žymų vaidmenį. Trumpai tariant, ar įmanoma objektyvi „prokuratūrinė istorija?" Manyčiau, kad ne. Istorijai neturėtų būti duodamas tikslas įrodyti vieną ar kitą išankstinį (apriorinį) tvirtinimą. Jeigu prokuratūra arba gynyba duoda istorijai tokius uždavinius, mokslinė istorija išsigimsta. Bet tai dar nereiškia, kad istorija tame procese neturi vietos. Teisingi moksliniai faktai yra moraline prasme neutralūs: istorijos bėgyje tikrąji mokslą tam tikros jėgos piktnaudoja ir piktnaudos ir nei mokslininkai, nei kas kitas atviroje, demokratinėje visuomenėje to neįstengs jėga užgniaužti.

Konkrečiai kalbant jeigu prokuratūra norėtų įrodyti, kad, neturint specifinį asmenį tiesiogiai apkaltinančių duomenų, visi Lietuvos eiliniai policininkai nusikalto nekaltų žmonių persekiojime, tai čia istorija turi žengti labai atsargiai, prisiminti visų apibendrinimų pavojų. „Juridinė tikrovė" turi būti atskirta nuo istorinės tikrovės. Jeigu prokuroras ar gynybos advokatas nori žaisti istorinės tiesos gabalėliais, puolant ar ginant kurį nors asmenį, tai jų reikalas. Istorikams ir tyrinėtojams svarbu atlikti savo darbą kiek galima sąžiningiau, nežiūrint kas moka jų algas.

Razgaitienė: Prileiskime, kad patys atrasti istoriko faktai ir yra bešališki. Tačiau prokuratūrinės įstaigos samdinys gerai žino, kad tie faktai bus tik gabalėliais pristatomi teisme tam, kad patvirtintų prokuratūros poziciją. Kas tokiu atveju atsitinka? Ryan ir Sher, ir OSI pristatomi gabaliukai įgyja patikimumą ir pasitikėjimą ne tik teismuose, bet ir JAV-ių visuomenėje, kasdieniniame pasaulyje, nes jie yra pagrįsti istorikų darbais ir metodologija. Objektyvumas OSI teismų salėse prapuola. O jam padeda prapulti OSI samdiniai. Norėčiau atkreipti dėmesį į faktą, kad OSI resursai tyrinėti istoriją yra gausūs. Gynyba — vargšė gynyba — turi pasitenkinti savanoriais, kaip Daiva Keziene ir studentais, kurie stengiasi atsverti OSI istorinius teigimus ir apkaltintiems padėti apsiginti nuo OSI ir KGB susukto tinklo savo laisvu laiku, savo asmeniškais ištekliais.

Lietuviai, ypač mūsų vadovaujantys elementai, yra neatkreipę tinkamo dėmesio (ar net jokio dėmesio) į šią problemą. Jei būtų dėmesys, tai gal atsiskleistų viena mozaika, susidedanti iš prokuratūrinės ir gynybinės istorijos gabalėlių. Mūsuose yra tendencija negreitai reaguoti arba iš vis nereaguoti. OSI reikalas yra kritiškas išeivijai. Ir ne dėl to, kad palyginus mažas skaičius asmenų yra paliestas. Jis yra kritiškas, nes su kiekvienu pilietybės atėmimu, su kiekviena deportacija į Sovietų Sąjungą, prarandame dalį savo praeities, dalį tiesos apie Lietuvą ir vokiečių okupacijos laikotarpį.

Kaip į šią kritišką situaciją yra reagavusios išeivijos viršūnės? Pagaliau po Linno išvežimo į Sovietų Sąjungą, jie nutarė, kad gal jau atėjęs laikas akcijai. JAV-ių Lietuvių Bendruomenė yra paskelbusi, kad OSI reikalui skiria 60,000 dol. per ateinančius dvejus metus. Tai stambi suma pinigų. Kaip ją numatoma panaudoti? O gi istorijos knygos parašymui per dvejus ar trejus metus. Tam darbui atlikti pakviestas dr. Sužiedėlis.

Vokiečių okupacijos laikotarpio istorija be abejo reikalinga, nes yra ten dykuma. Tačiau, negalime užmiršti ir kitų svarbių darbų. Pavyzdžiui, parašymas 1940-1941 metų istorijos. Ten taip pat yra dykuma. Argi sovietų žiaurumai nelygūs nacių žiaurumams? Susirinkimas gyvos istorijos, apklausinėjimai tų, kurie išgyveno tuos įvykius ir vaizdajuostės paruošimas. Politinės akcijos išvystymas. Americans for Due Process siūlo išleidimą naujos knygos apie OSI anglų kalba, kuri pasirodytų laike šešių mėnesių. Noriu pabrėžti tik tiek, kad vienas ar kitas koks projektas OSI problemos neišspręs. Jei dėmesį ir pinigus tokiom sumoms skiriam akademinei istorijai, turėtų būti panašios sumos skiriamos ir kitiems konkretiems darbams.

Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad reikalas sukasi ne tik apie praeities istorijos įvykius, bet ir apie šiandienos įvykius. Šiandienos darbai, veiksmai ir neveiksmai taps rytojaus istorija. Po 40 metų, istorikai vertins šį periodą Amerikos istorijoje, išeivijos istorijoje. Vertins ir duos didelę reikšmę OSI teismų sprendimams. Nebepakeisime fakto, kad leidome sovietams pasiimti Linną ir padėjome jiems parodyti pasauliui, kad sovietų politinė teisinė sistema ne tik bendradarbiauja su Amerika, bet ir turi jos pasitikėjimą. Ar kas atitaisys šią žalą? Tik mes savo darbais šiandien galime pakeisti ir pagerinti savo išeivijos istorijos raidą mūsų ateities kartoms.

Eisena prie altoriaus Šv. Vibianos katedroje, minint krikščionybės sukaktį. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Olšauskas, vysk. P. Baltakis ir vysk. J. Ward, nuo jų kairėje suole konsulas V. Čekanauskas ir Rūta Lee.

Nuotr. V. Fledžinsko

LOS ANGELES PAMINĖTA...

(Atkelta iš 3 psl.)

jasi dėl mūsų krašto Bažnyčios, dėl viso civilizuoto pasaulio ir mūsų pačių".

Tokia Lietuvos atstovo kalba buvo palydėta ilgais plojimais ir jis pagerbtas visiems atsistojant. Bankete dalyvavo apie 330 asmenų.

Po to buvo perskaitytas JAV prezidento R. Reagano ir prezidentienės sveikinimas, Los Angeles County Supervisors sveikinimas pasirašytas gerai lietuviams pažįstamo Mike Antonovich, Los Angeles miesto sveikinimas, pasirašytas Dr. J. Ferraro. Kalifornijos gubernatoriaus atstovas dr. J. McCarthy, sveikindamas žodžiu, pažymėjo žinąs sunkią Bažnyčios padėtį Lietuvoje, kur tikintieji drąsiai kovoja dėl savo išlikimo, nes jų teisės suvaržytos jie negali vaikų mokyti religijos, valdžia kontroliuoja stojimą į kunigų seminariją. Bet jis sakė, smurtas nepajėgia užgniaužti religinės ir asmeninės laisvės troškimo.

Baigiantis programai, pirmininkė A. Nelsienė padėkojo programos vedėjai, įteikdama gėlių puokštę. Rūta savo paskutiniam žodyje tarp kitų dalykų prisiminė prel. J. Maciejauską, Šv. Kazimiero parapijos įkūrėją Los Angeles mieste, kurio dėka jos tėvai ir ji persikėlė iš Kanados į Kaliforniją ir čia padarė karjerą aukštai iškildama filmų pasaulyje.

Programa baigta Jaunimo ansamblio „Spindulio" tautiniais šokiais, blezdingėle, lenciūgėliu, abrūsėliu ir varkiečiu. Šokiams vadovavo D. Varnienė, akordeonistas — L. Polikaitis.

Užbaigos žodį tarė pirm. A. Nelsienė, kuri buvo šio didelio įvykio judintoja, supažindindama su minėjimo komiteto nariais, jiems ir visiems talkininkams bei šventės dalyviams padėkodama. Solistui A. Polikaičiui vadovaujant, visi sugiedojo „Lietuva brangi". Minėjimo fotografu komitetas buvo pakvietęs V. Fledžinską, kuris katedroje iškilmių metu ir bankete padarė prisimintinų nuotraukų.

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintuoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu $8.50. Illinois gyventojai moka $6.90.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

CUTTER
Clothing Mfg. Co. seeking exper. cutter. Full time position, Downtown, West Loop. Call **648-5505.**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ Wes` 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Wholesale Carpeting
Šį mėn. specialus kilimų pardavimas. Pirkite nevažiavę į kra: ives! „Stain-resistant" mieg. kamb. kilimas ir jo pamušalas įklojamas už 179.00. 10 m. „wear-dated" kilimas su „premium" pamušalu įklojamas salone ir valg. kamb. už 325.00. „Special deal" laiptams. Naujai įklojami seni kilimai; pataisomos siūlės; kilimai ištempiami. Pilnai apdraustas patarnavimas. Skambinti po 6 val. vakaro, palikti vardą ir tel. numerį. **R. Dargis, tel.: 599-2349.**

DĖMESIO!
Kugelio ir cepelinų mėgėjai-jos! Nevarkite tarkuodami bulves su rankine tarka, nes CICEROJE yra gaminamos ir nebrangiai parduodamos ELEKTRINĖS bulvėms tarkuoti mašinos. Įsigykite Šv. Kalėdų proga. Džiaugsitės, kad nereikia daugiau vargti bulves tarkuojant. Kreiptis: **V. Novickis, 1927 S. 49th Ct., Cicero, IL 60650, tel.: 863-3071.**

NUO BIRUTĖS KALNO
Maironis

Poema buvo parašyta lenkiškai, išversta Fausto Kiršos, redaguota ir spaudai paruošta Bernardo Brazdžionio, gražiai iliustruota dail. Ados Korsakaitės-Sutkuvienės. Išleido „Lietuvių Dienos" Maironio 50 metų mirties sukaktį minint. Leidinys didelio formato, turi 47 psl. Kaina su persiuntimu 7.75 dol. Illinois gyventojai moka 8.25 dol.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
776-2233

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21 KNIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

No. 928 —64 Ir Lawndale: 7 kamb. mūrinis su 3 dideliais mieg., prijungtas, pušimis apkaltas TV kamb. arba 4-tas mieg., skiepe žaidimo kamb., didelis vaikams žaisti kiemas, 2 auto garažas, naujas šild. pečius, stogas ir vandens katilas. 6 1-ta ir Lawndale yra graži aplinkė su erais kaimynais. Namas vertas prašomos kos. Paskubėkite — skambinkite dabar

No. 934 - 67 Ir Lawndale: 2 butų, 3 kamb. ir 1 mieg. kiekvienam bute; moderni virtuvė ir prausykla savininkui; atskiras apšildymas; nereikalingas remonto; 4 m. stogas ir žieminiai langai; naujas 2½ auto su atidarymu garažas. Tiktai $45,900 pirmam paskambinus - paskubėkite.

No. 975 — 55 Ir Pulaski: gražus 4 mieg. 6 kamb. mūrinis namas; 1-¾ prausykla; įrengtas rūsys; 2½ auto garažas; gerame stovyje; St. Trib's. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

CALUMET CITY ON SIBLEY BLVD
3 Stores, apart on 2nd flr 20 Yrs old **868-3300.** By owner.
Please call in English

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
361-5950 **636-6100**
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome pamėnti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klijentais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Gražus namas pensininkui šiltame krašte, Hot Springs, Ark. 2 mieg., virtuvė, valg. kamb., vonios kamb. Šildymas-šaldymas su „heat pump". Didelis sklypas. Daug medelių, daržas. $33,500. Skamb. Sue **(501) 767-6626** arba Nobles & Saracini Realty **(501) 624-4363.**

JURGIS GLIAUDA

The AGONY. A literary approch to history. Translated from Lithuanian by Jonas Zdanys.

Ši knyga išleista 1985 su parama Lietuvos Šaulių sąjungos, kuriai vadovauja Karolis Milkovaitis. Didelio formato, 288 psl. Tai gera ir vertinga dovana bet kokiomis progomis, nes joje laikrodžio tikslumu aprašomas mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės praradimas. Kaina su persiuntimu **13.00 dol.** (Illinois gyventojai dar pridėda 96 ct. valstijos mokesčio).

Užsakymus siųsti:
Draugas, 4545 W. 63rd St.,

TĖVŲ ŽEMĖS MEILĖ — GYVENIMO KELRODIS

A.a. dr. Antano Rudoko mirties dvidešimtos metinės

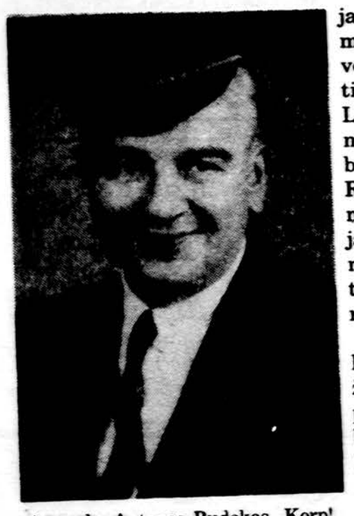

A. a. dr. Antanas Rudokas, Korp! Neo-Lithuania garbės filisteris.

Kapinių miestą puošia spalvoti paminklai, lyg lenktyniaudami savo išraiška ąkmenyje iškaltais prasmingais žodžiais. Tarp jų glaudžiasi kapai, kur ant kuklaus akmens iškaltos tik gyvenimo datos ir pavardės. Kas meldžiasi kapinėse už mirusiuosius, maldos žodžiai bus lygiai visiems išdalinti, prisimenu kunigo pasakytus žodžius. Žmogaus gyvenimo tikrasis paminklas yra dangaus soste. Jis pats ten jį pastato. Toks kuklus paminklas, nedidelė akmeninė lentelė yra ir ant a.a. dr. Antano Rudoko kapo. Dvidešimt metų lankė mirusio vyro dr. Rudoko kapą žmona Stefanija, ji papuošdama nevystančiomis gėlėmis, išryškindama velionio turėtus užsimojimus, tikslus. Jo vardas įrašytas į Lietuvių ir Tautos fondus, o šių metų mirties minėjime su stambia auką Krištanavičiaus fonde. Remdama spaudą, dvidešimt metų ji skyrė kasmetines premijas „Laiškų Lietuviams" žurnalo rašinių konkursams, skirtiems jaunimui, nes velionis rėmė jaunimo veiklą.

Dr. Antanas Rudokas priklausė, Vanagaičio pavadintai žurnalo ir radijo „Margučio" imperijai, kurios dinastijos nariais buvo dr. Steponas Biežis, Juozas Bačiūnas, Antanas Lapinskas, Antanas Olis, vėliau „apkarūnuoti" — Kazys Deveikis, Petras Linkus, dail. Vladas Vijeikis, dr. Bronius Dirmeikis ir kt. Dr. A. Rudokas su pasididžiavimu sakydavo, kad lietuviškos veiklos mokyklą išėjo jaunystės dienose, būdamas studentas, įsijungęs į komp. Antano Vanagaičio chorą, vaidybos ratelį. Brendęs Vanagaičio choro plačios apimties kultūriniame judėjime, kur įsijungė į tautinę veiklą, skaudžiai išgyveno 1940 metų Lietuvos okupaciją. Grįžę iš Lietuvos JAV piliečiai į savo gimtinę, atsivežė ten veikusių jaunimo organizacijų tradicijas, perkėlė jų veiklą ir tęsė laisvame krašte. Taip gimė Chicagoje jaunimo organizacija Jaunoji Lietuva, kurios vienas iš steigėjų ir ilgametis pirmininkas buvo dr. Rudokas. Taip pat nuo pirmųjų veiklos dienų jis įsijungė į Amerikos Lietuvių Tarybą, Chicagos skyriaus valdyboje ilgus metus ėjo įvairias pareigas. 1949 m. įsteigus Amerikos Lietuvių tautinę sąjungą aktyviai įsijungė į jos veiklą ir organizavo Chicagos skyrių, ilgą laiką ėjo įvairias valdybos nario pareigas. 1959 m. buvo išrinktas ALTS centro valdybos nariu, o 1961 m. tarybos nariu.

Kai Chicagoje buvo atkurta Korp! Neo-Lithuania veikla, ideologiškai suaugo su jos tikslais bei uždaviniais, kviečiamas skaitė paskaitas korporantų jaunųjų akademikų rengiamose vasaros stovyklose. Keletą metų sujungęs savo atostogas su neolituanų stovyklų laiku, netoli apsigyvenęs, su žmona Stefanija stebėjo jaunųjų akademikų veiklą, skaitė paskaitas. 1961 m. lapkričio 11 d. metinėje šventėje LST Korp! Neo-Lithuania buvo išrinktas garbės filisteriu, gavo Korporacijos spalvas.

Tėvų žemės meilė, nuoširdumas bei draugiškumas puošė jo gyvenimo kelio rodyklę. Plačiai išsišakojęs visuomeninėje veikloje, bažnytinį ir tautinės minties kelią jungė su švyturiuojančia būdo savybe — įgimtu tolerantiškumu, giliu religingumu. Kuklus gyvenimo dienose, pasirinko ir kuklų įamžinimą mirusiųjų mieste. Gruodžio 18 d. 8 val. ryto Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios minint dr. Antano Rudoko 20 metų mirties sukaktį. Mes prisiminsime jį maldose, prisiminsime ir nueitą lietuvišką kelią.

Vytautas Kasniūnas

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuvui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. 1987 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1988 m. sausio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Jury komisija aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1988 m. kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiama:

Eugenijaus Kriaučeliūno premijos komisijai
13400 Parker Road
Lockport, IL 60441

DIDŽIAUSIA TEISINĖ FIRMA

Didžiausia pasauly teisių firma yra Baker and McKenzie, Chicagoje, turinti 1,030 advokatų. Jos veiklos ratas tarptautinis.

Lietuovs krikščionybės minėjimo bankete garbės stalas. Iš kairės: St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas Washingtone, komiteto pirm. A. Nelsienė, Kalifornijos gubernatoriaus atstovas dr. McCarthy ir Rūta Lee.

Nuotr. V. Fledžinsko

LAPKRIČIO 23 PAMINĖJIMAS

Vienas reikšmingiausių tradicinių minėjimų yra Lietuvos kariuomenės atkūrimo metinės sukakties — lapkričio 23-sios dienos paminėjimas, kada renkamės kartą metuose atiduoti pagarbą ir prisiminti lietuvius karius, partizanus ir šaulius, po pirmojo pasaulinio karo paskelbus Lietuvos nepriklausomybę 1918 metais, pakėlusius ginklą Lietuvos laisvę apginti.

Jaunutės to meto besikuriančios Lietuvos kariuomenės kariai, menkai ginkluoti, tik tvirtos valios, tėvynės meilės, pasiryžimo ir didžios drąsos vedami, nebodami savo gyvybės, stojo nelygion kovon su tuo metu į Lietuvą besiveržiančiais bolševikais, lenkais ir bermontininkais, gindami brangiausią tautos ir valstybės turtą — jos laisvę ir nepriklausomybę. Jų visų sudėta gyvybės auka ant tėvynės Lietuvos laisvės aukuro įgalino Lietuvą 22 metus gyventi didį bei džiaugsmingą nepriklausomą gyvenimą ir didžiuotis žvaliomis Lietuvos kariuomenės bei šaulių gretomis, kurios smurtu, apgaule ir antrojo pasaulinio karo audros buvo išardytos. Viso to išdavoje Lietuvos karys, vykdydamas savo vyriausybės įsakymus, su skausmu širdyje padėjęs ginklą ir kartu su visa tauta likęs eiliniu Lietuvos laisvės praradimo eigos stebėtoju, atsidūrė Lietuvos okupantų replėse. Jis buvo persekiojamas, kalinamas, kankinamas, į Sibiro taigas tremiamas ir okupanto interesams prieš savo valią pajungtas. Lietuvos karys, antrajam pasauliniam karui baigiantis, sąlygoms susidarius, pasitraukęs į vakarus ir po karo radęs prieglobstį vakarų Europos, Australijos, Amerikos kontinentuose, kultūriniams bei lietuvybės palaikymo ir kovos dėl Lietuvos laisvės atgavimo darbams jungėsi į lietuviškų bendruomeninių organizacijų ir Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovės" narių gretas.

Chicagos ramovėnai, talkininkaujant sesėms birutininkėms, lapkričio 22 d. surengė Lietuvos kariuomenės atkūrimo 69 metų sukakties paminėjimą, kuris buvo iškilminga programa atžymėtas.

Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis Jėzuitų koplyčioje. 10:15 val. ryto, š. J. Gurevičiui komanduojant, įnešus JAV, Lietuvos, Lietuvos kūrėjų savanorių s-gos, LDK Birutės dr-jos, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės ir rinktinės moterų, jūrų šaulių „Nemuno" rinktinės dalinių, Gen. T. Daukanto ir Klaipėdos jūrų šaulių kuopų vėliavas, Mišias atnašavo ir tai dienai pritaikytą pamokslą pasakė kun. J. Borevičius. Mišių aukas prie altoriaus nešė LKVS „Ramovės" Chicagos skyriaus pirmininkas A. Juškevičius ir LDK Birutės dr-jos pirm. E. Legeckienė. Mišių metu jausmingai skambėjo sol. Margaritos ir Vaclovo Momkų giedamos giesmės.

Po pamaldų, dalyvaujant ramovėnams, birutininkėms, šauliams ir gausiam būriui tautiečių, vėliavų rikiuotei atžygiavus prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje, LKVS „Ramovės" pirm. A. Juškevičius pravedė Lietuvos nepriklausomybės kovose žuvusių karių, partizanų, šaulių ir laisvės kovotojų pagerbimo apeigas. Kritusių kovose garbei ir prisiminimui aukurą uždegė Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės pirm. V. Išganaitis, šaulėms M. Gudaitienei ir E. Juodienei asistuojant. Ramovėnų vainiką prie paminklo padėjo LKVS „Ramovės" Chicagos skyr. vald. vicepirm. E. Vengianskas, jį lydėjo birutininkės Z. Juškevičienė ir J. Ivašauskienė. Buvo sugiedota „Marija, Marija" ir žodį tarė Lietuvos kūrėjų savanorių s-gos Chicagos skyriaus pirm. J. Tamulis. Apeigos prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo buvo baigtos visiems sugiedojus Lietuvos himną.

Toliau minėjimas buvo tęsiamas akademine dalimi Jaunimo centro patalpose, kur po A. Juškevičiaus įvadinio žodžio sol. M. ir V. Momkai sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus, kun. J. Borevičius atkalbėjo invokaciją, minutės susikaupimu buvo pagerbti bei prisiminti laisvės kovose žuvę kariai ir vieninteliam minėjime dalyvavusiam Lietuvos kariuomenės kūrėjui savanoriui, pagerbiant visus savanorius, birutininkė J. Ivašauskienė prisegė gėlę. Po to buvo sveikinimai. Lapkričio 23-sios dienos minėjimo proga ramovėnams sveikinimo žodį tarė Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. G. Lazauskas, Chicagos šaulių dalinių vardu Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės pirm. V. Išganaitis, LDK Birutės dr-jos pirm. E. Legeckienė ir Vydūno fondo vardu V. Mikūnas. Oficialioji dalis buvo baigta Lietuvių tautinės s-gos pirm. dr. L. Kriaučeliūno pagrindine kalba, kurioje ir šio meto aktualūs, ryšio palaikymo su pavergta tėvyne bei Vilniuje įvykusios „apvaliojo stalo" konferencijos kontraversiniai klausimai buvo paliesti.

Po to sekė trumpa meninė programa. Ją atliko Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų balsų sekstetas — F. Braunienė, I. Pocienė, M. Radzevičienė, S. Rudokienė, J. Paškevičienė ir E. Aleknienė, muz. J. Sodaičio vadovaujamas. Už gražiai padainuotas dainas, dainininkėms buvo gausiai paplota, o muz. J. Sodaičiui, išreiškiant visų dalyvavusių dėkingumą buvo prisegta gėlė. Tuo akademinė dalis buvo baigta.

Lietuvos karinių pajėgų 69 m. atkūrimo sukakties minėjimas baigiamas bendromis pietų vaišėmis, kurias organizuojant daug rūpesčio parodė sesės birutininkės — J. Skama, J. Ivašauskienė, E. Legeckienė ir S. Plenienė. Visi buvo skaniais šiltais pietų patiekalais, kava ir įvairiais pyragais bei tortais pavaišinti. Norinčius stipresniu pasivaišinti su šypsena V. Valkavickas aptarnavo.

Malonu paminėti, kad šių metų minėjimas buvo visokeriopai sėkmingas. Jame dalyvavo gražus skaičius tautiečių, o vaišėse — netoli pusantro šimto svečių.

Tenka tik pasidžiaugti, kad Chicagos ramovėnų, birutininkių ir šaulių gražiomis bendravimo bei bendradarbiavimo pastangomis buvo galima lapkričio 23-sios minėjimą tinkamai suorganizuoti.

Krsp.

NAUJO MERO PLANAS

Savo pirmoje kalboje naujai išrinktas meras Sawyer pabrėžė, kad jis pasiryžęs tęsti velionio Washingtono pradėtą reformų kelią. Sawyer pasisakė, kad jis yra baigęs Alabamos valst. universitetą ir jis, sekdamas rasių lygybės, 1952-1956 m. dalyvavo autobusų boikote. Jis buvo vienas iš Martin Luther King asmens sargų.

GAISRAS O'HARE

Chicagos O'Hare aerodrome United Airlines patalpose gruodžio 3 d. kilo gaisras, sugadinęs kompiūterius ir 4,000 telefonų. 175 skraidos turėjo būti sulaikytos. Taisymai užsitęsė iki gruodžio 6 d., bet skridimai jau galėjo būti pradėti anksčiau.

Gerumas neturi ribų, blogumas gi apribotas savyje, taip, kad jis pagaliau pats save sunaikina.

Templer

Tikras civilizatorius tėra tik tas, kuris daro grynesnę širdį, labiau ieškomą dangų ir mažiau blogus mus pačius.

Raul Plus

Mielam draugui,

A.†A.

DR. JONUI JURGILUI

mirus, jo žmoną STASĘ ir dukterį JOVITĄ su šeima gilaus skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Josephine ir Jonas Bakšiai
Aldona ir Vaclovas Valiai

PADĖKA
A.†A.

JANINA ŠESTAKAUSKIENĖ

Mūsų mylima Janina mirė 1987m. lapkričio 26 d. ir buvo palaidota lapkričio 30 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia savo vyro, maj. Petro ir sesers Valės Vitkienės.

Dėkojame kun. Fabijonui Kireiliui ir tėv. Jonui Borevičiui už maldas koplyčioje ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame prof. dr. Juozui Meškauskui už velionės gydymą ilgus metus.

Dėkojame visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą, aukojo Tautos ir Lietuvių Fondams, prisiuntė gėlių, pareiškė užuojautą ir palydėjo į amžiną poilsio vietą.

Nuoširdi padėka karsto nešėjams ir Gaidas-Daimid laidotuvių direktoriui už malonų ir gerą patarnavimą. Dar kartą visiems nuoširdus ačiū.

Sūnėnas Eduardas Vitkus ir pusseserė Elena Barienė.

A.†A.
ANTANUI PLAUŠINAIČIUI

mirus, giliausią užuojautą reiškiame žmonai Halinai, dukrai Dainai ir mūsų mieliems draugams, posūniui GINTARUI RĖKLAIČIUI ir žmonai JANINAI su šeima.

Laima ir Dave Braune su šeima
Gintaras ir Otilija Barkauskai su šeima

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Aplink mus

x Ateitininkų akademikų ir sendraugių susirinkimas bus šį sekmadienį, gruodžio 13 d., tuoj po 11 val. šv. Mišių Ateitininkų namuose. Į susirinkimą atvyks naujos sendraugių valdybos nariai Petras Kaufmanas ir Arvydas Barzdukas. Kviečiami visi akademikai, sendraugiai, jauni tėvai, nes vaikučiams bus prižiūrėtojos, kurios užims juos susirinkimo metu.

x Vytenis Statkus, „Lietuvos ginkluotos pajėgos 1918-1940 m." autorius, dalyvaus supažindinime su knyga šį sekmadienį, gruodžio 13 d., 3 val. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Norintieji knygą įsigyti ir gauti autoriaus parašą, galės tai atlikti. Kviečiami mecenatai ir lietuvių visuomenė dalyvauti. Rengia Vydūno fondas.

x Adelė Tamošiūnienė iš San Francisco, Cal., yra atvykusi į Chicagą ir apylinkes aplankyti savo giminių. Lydima Onos Abromaitienės, ji lankėsi pirmą kartą „Drauge" ir pasikalbėjo su redakcija bei įsigijo naujų leidinių.

x Marijos aukšt. mokyklos moksleivės Kalėdų šventes paminėjo gruodžio 5 d., šeštadienį, muzika ir liturgija. Ateinantį sekmadienį, gruodžio 13 d., 3 val. p.p. bus kalėdinės giesmės ir muzika.

x Iš ok. Lietuvos gauta žinia, kad mirė dantų gydytoja **Jadzė Jakimčiūtė,** kuri jau seniai sunkiai sirgo. Už jos vėlę bus šv. Mišios gruodžio 12 d., šeštadienį, 11 val. Jėzuitų koplyčioje. Visos dantų gydytojos kviečiamos dalyvauti.

x Chicagos Katalikų chorų draugija atliks Kalėdų giesmes Šv. Kryžiaus ligoninėje gruodžio 20 d., sekmadienį, nuo 4 iki 5 val. p.p. ligoninės šiaurinės dalies koplyčioje. Šiam chorui vadovauja prel. Joseph L. Mroczkowski.

x Prostatos vėžys — 671 Alvudo radijo paskaita šį sekmadienį 7:45 v.r. Frances ir Anatolijaus Šlutų radijo valandos metu.

x „Žiburėlio" Montessori Mokyklėlė nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie taip dosniai aukojo mūsų mokyklėlei šį rudenį: Lietuvių Evangelikų Liuteronų „Tėviškės" parapija 1,500, dr. Dalė Petreikytė 100, Algis Čepėnas 100. Tuo pačiu linkime savo geradariams linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

(sk.)

x Kalėdinių papuošalų, dailės darbų ir įvairių dovanų prekių didelis pasirinkimas. Apsilankykite **Optical Studio, 2620 W. 71st St., tel.: 778-6766.** Atidaryta kasdien: 10-6 v.v., šeštd. 10-4 v. p.p. Pirmad. uždaryta.

(sk.)

x NIDA Delicatessen, 2617 W. 71st St., Chicago, IL 60629 priima kalėdinio maisto taip pat tortų, napoleonų, meduolių ir kitokių rūšių pyragų užsakymus. Prašome skambinti **iki gruodžio 19 d.** Vėliau užsakymai nebus priimami. Tel.: 476-7675.

(sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

(sk.)

x J. Daužvardienės, buvusios gen. konsulės, parašytą vaidinimą ir šokius, paruoštus Frank Zapolio, Lidijos Ringienės ir Auksės S. Kane, vaidins Pramonės ir Mokslo muziejuje gruodžio 13 d., sekmadienį, 7:30 val. vak. Ewald ir John Radevich, Susan Whelan, Linas Buntinas, Rasa Brooks, Tomas Marchertas, Daina Ancevičiūtė ir Aurelija Blyskytė.

x Šv. Vardo vyrų draugija Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje turės po 8 val. šv. Mišių bendrą Komuniją ir maldas gruodžio 13 d., sekmadienį. Po pamaldų parapijos salėje bus trumpas susirinkimas ir pusryčiai. Vyrai prašomi atsivesti savo žmonas ar motinas pusryčiams.

x Chicagos Lietuvių Suvalkiečių draugijos priešmetinis susirinkimas bus penktadienį, gruodžio 18 d., Adelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Susirinkimo pradžia bus 1 val. p.p. Po susirinkimo bus vaišės.

x „Mūsų Vaikas", gruodžio 8 nr., išėjo iš spaudos. Šiame numeryje yra pedagoginiai straipsniai D. Petrutytės, a.a. M. Varnienės, D. Bindokienės, St. Vaišvilienės, J. Juknevičienės ir kt. Redaguoja ir administruoja Stasė Vaišvilienė. Leidžia Montessori draugija.

Chicagos policijos superintendentas prašo pranešti, kad prieš Kalėdas pirkimo metu reikia labai saugotis kišenvagių, rankinukų pagrobėjų. Taip pat reikia saugotis krautuvėse ir tuoj pranešti policijai.

x Kaip liesinti cholesteroliu kraują — gail. sesers Elenos Peržinskienės paskaita Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Kun. Juozo Juozevičiaus kilnios mintys, su visais dalyviais maldos už gyvus ir mirusius ir palaiminimas. Gydytojo paaiškinimai po paskaitos. Kraujospūdžio matavimas. Sound of Music — tęsinys video filmo didžiausiame ekrane. Alvudo gėrybėmis pasivaišinimas. Visi laukiami.

x Kazys Ramanauskas iš Chicagos, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 20 dol. auka. K. Ramanauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio rėmimą labai dėkojame.

x Už a.a. Sibiro kankinę Eleną Juciūtę jos mirties metinių proga bus aukojamos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje gruodžio 13 d., 10 val. 15 min. sekmadienį. Po šių pamaldų Švėkšniškių draugijos susirinkimas Pedagoginio lituanistikos instituto patalpose, Jaunimo centre.

(sk.)

x Dail. A. Dargio, gyvenančio Vokietijoje, grafikos darbų siuntinys pasiekė Chicagą. Jo paveikslų galima gauti „Galerijoje", skambinant telefonu 749-2843. Kainos prasideda nuo $35.00 — pigi ir puiki dovana Kalėdų proga.

(sk.)

x Operos rengiamas Naujų Metų pokylis įvyksta Jaunimo centro didžiojoje salėje gruodžio 31 d., 8:30 val. vak. Stalų rezervacijas priima ir visas informacijas teikia Vaclovas Momkus, tel. 925-6193. Prašome Chicagos ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti.

(sk.)

x Lemonto Lietuvių Bendruomenės kūčios įvyks gruodžio 11 d. 7 v.v. Ateitininkų namuose. Norintys dalyvauti prašomi skambinti tel. 257-7852 arba 257-7071. Kviečiame visus dalyvauti su mumis.

(sk.)

Stasys Baras naujasis Lietuvių fondo tarybos pirm.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ATSILIEPIMAS Į PERSEKIOJIMUS LIETUVOJE

Liet. kat. federacijos sušauktame kongrese lapkričio 28 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje vyko simpoziumo tema: „Mūsų atsiliepimas į tikėjimo persekiojimą Lietuvoje". Svarstybas atidarė Emily Prose. Be jos, prezidiume buvo dr. J. Pikūnas ir J. Laučka, sekretoriate Gr. Meiluvienė ir Mary Kinčius, o Aldona Zailskaitė vertė kongreso eigą į anglų kalbą, ruošdama medžiagą „Observer". Invokaciją sukalbėti buvo pakviestas prel. V. Balčiūnas.

Pirmasis kalbėjo Pr. Petrauskas, Vyčių pirm., plačiai nušviesdamas vyčių veiklą, skatindamas lietuviškas organizacijas dirbti vieningai. Simpoziumą atidariusi E. Prose yra Liet. kat. moterų s-gos vicepirmininkė. Pakvietė kalbėti Viktorą Naką, atvykusį iš Washingtono, kur jis dirba Lietuvių informacijos centro padaliny. Jis papasakojo, kaip plačiai veikia Liet. Religinė šalpa, remdama Lietuvos tikinčiuosius ir skleisdama informacijas plačiu tiražu. Liet. inf. centro skyrius Washingtone turi kompiuterį, kuriuo susisiekia su Liet. inf. centru New Yorke. Turima ryšys su spaudos, valdžios žmonėmis, su JAV vyskupų konferencija, daug dėmesio skiriama ryšiams su JAV kongresu. Kongresmano Miller ir kitų prielankumu susidarė kongresmanų grupė ginti lietuvių tikinčiųjų teises. Raštu skatintas Shultzas susitikime su Sovietų užs. reik. ministeriu kelti lietuvių laisvės klausimą. Kas mėnesį kongresmanų vardu siunčiamas laiškas Sovietams, užtariant, kurį Lietuvos sąžinės kalinį. Panaši akcija vedama ir per JAV senatorius.

Lietuviai gali prisidėti prie spaudimo į Sovietų Sąjungą per amerikiečių parapijas, sudominant žmones priespauda Lietuvoje. Svarbu JAV kongreso narius prašyti lietuvius užtarti, svarbu painformuoti vykstančius kongresmanus apie lietuvių priespaudą. Svarbu šiuos prašymus perduoti laiškais, telefonu ar net asmeniškai sutinkant juos, atvykstančius į provinciją. Skatino finansiškai remti Liet. kat. religinę šalpą.

Povilas Vaičekauskas kalbėjo apie šių dienų lietuvių katalikų akciją priespaudoj Lietuvoje. Kat. federacija turi atlaikyti du frontus: vieną čia, kitą Lietuvoje prieš ateistinę priespaudą. Sovietai plačiai naudoja disinformaciją. Skelbė apie Lietuvos Bažnyčios vadovų pasitarimus su vyriausybės žmonėmis, bet tai sovietinis melas. Buvo suvežti Bažnyčios vadovai, bet jie neturėjo galimybės savas pažiūras ginti.

Skatino rašyti laiškus Gorbačiovui. Ragino pasiųsti vaikų delegaciją į Washintoną su plakatais. Okupantai naujai katalikų pastatytą Prisikėlimo bažnyčią pavertė fabriku gaminti dalis net ir raketoms, galimoms panaudoti prieš vakarus. Užtenka okupantams pūsti muilo burbulus. Tegu jie grąžina užgrobtas bažnyčias, tegu paleidžia iš tremties vysk. Steponavičių. Ši akcija mūsų visų uždavinys, tautos misija. Veikti darbu ir malda.

Prof. V. Skuodis priminė, kaip Lietuvos Bažnyčia susilaukė dėmesio popiežiui Romoje net lietuviškai prabilus. Jei Lietuva būtų krikštą priėmusi anksčiau, nebūtų buvę kovų su kryžiuočiais, nebūtų gal nė Lietuvos susijungimo su Lenkija. Krikščionybė pagavo lietuvio charakterį. Tik krikščionybės dėka lietuvių tauta išliko dora, tvirta. Jau 45 m. Lietuvos katalikai spaudžiami nužmoginimo keliu. Ateistinė valdžia įsitikinusi, kad religija yra didžioji kliūtis suviršKinti mūsų tautą. V. Skuodis pabrėžė, kad krikščionybės jubiliejaus minėjimai yra didelė parama Lietuvos tikintiesiems. Reikalavimai grąžinti nusavintas bažnyčias veikia teigiamai Lietuvos reikaluose. LKB Kronika pasklinda mūsų išeivijos dėka ir tai labai padeda Lietuvos katalikams.

Dabar okupantas siekia sugriauti Bažnyčią, griauti iš vidaus. Uolūs dvasiškiai yra Liet. Kat. Bažnyčios atrama, bet jie sunkiai spaudžiami, o koloboruojantieji sulaukia įvairaus valdžios prielankumo.

Lietuvoje kunigai, slaptos vienuolės neleidžiami kai kur mokyti tikybos, o dabar jau keliamas balsas, kad ir tėvai neturėtų tikybos mokyti savus vaikus. Okupantai neleidžia spausdinti religinės literatūros, tik būna mažos išimtys. Prieš visus suvaržymus tikintieji veda kovą. Apie ją informuoja LKB Kronika, bet ji ne viską apima. Svarbu būtų rašyti laiškus persekiotojams, kunigų seminarijų vadovybėms. Svarbu, kad LKB Kronika būtų kuo plačiau paskleidžiama. Svarbus darbas — leidimas kronikos, vadovaujamas kun. K. Pugevičiaus ir kun. K. Kuzminsko.

Dr. J. Pikūnas skatino, kad Liet. kat. federacijos veikla labiau šakotųsi. Didelės svarbos yra federacijos leidžiamas „Observer". Čia galėtų atsispindėti LK federacijos veikla. Antra, svarbu Chicagoje sudaryti keliolikos asmenų branduolį, kuris planuotų, stebėtų, ką dabartinėse sąlygose reikia atlikti. Reikia gausaus įsipareigojimo organizacijoms, parapijoms. Organizuoti įvairius renginius kartu įvairiom organizacijom. Svarbus jaunimo įjungimas į katalikišką veiklą. Jie turės perimti lietuviško, katalikiško veikimo vairą. Veikloj naudinga pasinaudoti profesionalų talka. Kongresus verta užfiksuoti skaidrėmis, vaizdajuostėmis. Susidarys platesnė įtaka. Pradedant septintą krikščionybės šimtmetį, reikia įsipareigoti veiklai.

Prof. A. Damušis kėlė minti įkurti arkiv. Matulaičio institutą ugdyti krikščionišką mintį. Svarbu ugdyti krikščionišką idealistinę kryptį. Sudarius veikimo planą, supažindinti su juo plačią visuomenę. Prašomas vysk. Baltakis siekti, kad lietuvių šeimų vaikai galėtų lankyti parapines mokyklas, nors ir nepriklausytų tai parapijai.

Liet. kat. federacijos valdybon išrinkti: Alg. Kazlauskas, M. Juzėnas, Br. Polikaitis, A. Damušis, A. Domanskis, Gr. Meiluvienė, S. Kuprys.

Juoz. Pr.

NAUJAS LIETUVIŲ FONDO TARYBOS VADOVAS

Lietuvių Fondo vadovai renkami vienerių metų terminui ir tie patys asmenys negali būti pirmininko pareigose ilgiau, kaip trejus metus iš eilės. Trejus metus iš eilės tarybai pirmininkavo ekonomistas Povilas Kilius ir pagal LF įstatų IV skyr. 18, p.h, negalėjo daugiau kandidatuoti ir būti renkamas.

Lietuvių Fondo tarybos posėdyje, įvykusiame 1987 m. gruodžio 4 d. buvo išrinkti tarybos ir valdybos pirmininkai ir tarybos sekretorius.

Nominacijų komisijai (K. Dočkus, A. Juodvalkis ir R. Juškienė) pasiūlius, tarybos pirmininku išrinktas bankininkas, dabar pensijoje, Stasys Baras. Valdybos pirmininke antram terminui perrinkta visuomenininkė Marija Remienė, o tarybos sekretore vėl perrinkta adv. Daina Kojelytė.

Posėdžiui pirmininkavęs Povilas Kilius pasveikino naujus pareigūnus ir palinkėjo sėkmingo ir našaus darbo. LF vadovybė keičiasi kalendorinių metų sąvartoje.

Posėdyje buvo išklausyti pranešimai apie akcijų biržos išdaigas ir įtaką į Lietuvių Fondo investavimus. Lietuvių Fondas finansų komisijos nutarimu, po didžiojo akcijų kritimo (X.19) išėjo iš akcijų biržos. Graybill agentūrai pardavus LF akcijas, atgautas visas investuotas į akcijas kapitalas ir šiais metais dar turėta pelno (capital gain) 143,800 dol. Taigi Lietuvių Fondas iš visus sukrėtusio įvykio išėjo ne tik be nuostolio, bet su pakankamu pelnu. Skleidžiamos kalbos apie Lietuvių Fondo turėtą nuostolį neturi pagrindo. Gautas už parduotas akcijas kapitalas, investuojamas į valstybės bonus ir trumpalaikius indėlius-certifikatus.

Šiais metais Lietuvių Fondan įstojo 109 nauji nariai, kapitalas paaugo 235,000 dol. ir gruodžio 1 d. siekė 3,865,000 dol. Vadovybė nepraranda vilties dar šiais metais užraukti ketvirtą milijoną dol.

Švenčių proga, sveikindami gimines, draugus, nepamirškite ir Lietuvių Fondo, įteikiant nors kuklią sumelę.

A. Juodvalkis

B. Sturonaitė ir J. Adickas modeliuoja Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų madų parodoje lapkričio 8 d.

Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— Dr. Jonas Dunčia, DuPont kompanijos medicininės chemijos vyresnysis tyrinėtojas, vyksta į Princeton universitetą verbuoti jaunus akademikus, baigiančius chemijos mokslus, dirbti DuPont kompanijoje.

— Maj. Laisvydas Barsauskas Kanados Nacionalinės gynybos centrinės buvo paskirtas studijuoti JAV Nacionalinės gynybos universiteto ginkluotų pajėgų štabo kolegijoje Norfolk, Virginia. Pradėjęs studijas liepos mėn., jis jas baigs sausio mėn. ir sugrįš į Ottawą, kur gyvena su žmona Linda ir dukrom Asta, Ona ir Vilija. Baigęs Monitobos universitetą, Kanados Karinio štabo mokyklą ir Kanados žemės pajėgų štabo kursą, maj. Barsauskas yra karo lauko ginkluotės specialistas, jau 20 metų tarnavęs „Royal Canadian Armour Corps". Jis taip pat yra kvalifikuotas parašiutininkas vokiečių ir Kanados kariuomenėse, turėjęs eilę vadovaujančių paskyrimų Vokietijoje ir yra buvęs instruktorium Kanadoje, Vakarų Vokietijoje ir Viduriniuose Rytuose.

BRIGHTON PARKO NAMŲ SAVININKŲ BALIUS

Draugija savo baliumi pradėjo veiklos 27 metus. Balius įvyko Šaulių salėj. Svečių buvo pilna salė. Buvo daug svečių, kurie lietuvių tarpe retai kada pasirodo. Vaišės buvo labai gausios ir turtingos įvairiais valgiais. Programą su dideliu pasisekimu atliko visų mylimas ir pažįstamas sol. Algirdas Brazis. Labai maloni staigmena buvo visiems baliaus dalyviams — atsilankymas David Mackiewich, Standard Federal Savings & Loan bankų prezidento. Baliaus dalyviai galėjo pamatyti prezidentą iš arti. Jis buvo pristatytas visiems svečiams ir tarė keletą sakinių. Kartu su prezidentu buvo ir daugiau jo artimųjų. Buvo ir viceprezidentas Bruce Ruzgis. Tarp svečių buvo visiems pažįstamas Robertas Žebrauskas, kuris daug prisidėjo prie Brighton parko festivalių paruošimo. Šiems svečiams buvo įteikti žymenys Lietuvos Vyčio ženklo. Namų savininkų dr-jos v-bos pirmininkas V. Utara daug prisideda savo darbu ir rūpestingumu prie draugijos veiklos. Valdyba, parodydama savo dėkingumą, pirmininkui įteikė dovaną Geležinio Vilko drožinį. Tai buvo graži medžio skulptūra. Įteikė dr-jos vicepirmininkas St. Juodis. Renginio suruošimui ir pravedimui daug pasidarbavo V. Kelmelis.

J. J.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.